

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”
GLASILO SLOVENCEV V JUŽNI AMERIKI

VICTOR MARTINEZ 50
Buenos Aires
Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual N° 260254

CORREO
ARGENTINO
(Precedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Año (Leto) VII.

Buenos Aires, 20. oktobra (octubre) 1949.

Štev. (No.) 42.

Obispo de Ljubljana-Eslovenia Dr. Rozman en Argentina

“Trajimos algo con nosotros: no dinero, pero nuestra honradez, laboriosidad y actividad. Eso es lo que podéis y debéis brindar como recompensa a la gran Argentina por el insigne favor de habernos abierto sus puertas con tanta generosidad”.

Ljubljanski škof Msgr. Dr. Gregorij Rožman v Argentini

“Darujte našo slovensko pridnost, poštenost in delovnost veliki Argentini, ki Vam je tako širokogrudno odprla vrata v svobodo, Vas tako gostoljubno sprejela in dala Vam beguncem nov dom”.

Saludos de los inmigrantes anticomunistas eslovenos al Presidente de la Nación

Con motivo del acto de homenaje al Obispo Msgr. Dr. Gregorio Rozman mandó el presidente de la Sociedad Eslovena en nombre de los inmigrantes eslovenos anticomunistas en la República Argentina el siguiente telegrama al Excmo. Señor Presidente de la Nación General Juan D. Perón:

Excelentísimo Señor Presidente
J. D. Perón

Casa de Gobierno

Los inmigrantes eslovenos anticomunistas, en su reunión solemne, junto con su ilustre huésped, obispo de Ljubljana, Mons. Dr. Gregorio Rozman, él también víctima del comunismo, aprovechamos la oportunidad para hacer llegar a Vuestra Excelencia, y por su intermedio a la generosa Nación Argentina, nuestro agradecimiento por la hospitalidad que recibimos en este País de libertad y progreso.

Juntos con nuestro prelado rezamos por Vuestra felicidad personal e imploramos la prosperidad a Vuestra obra histórica por el bien de la Argentina.

Presidente de la Sociedad Eslovena:
MILOŠ STARE

Los eslovenos saludan al Ministro de Salud Pública

En relaciones con los actos en homenaje del Obispo Msgr. Dr. Gregorio Rozman, que vino de USA a visitar a los inmigrantes eslovenos en la Argentina, dirigieron al Ministro de Salud Pública Dr. Ramón Carrillo, el presidente honorario de la Sociedad Eslovena Pbro. Juan Hladnik y el presidente de la misma Sr. Milos Stare el siguiente mensaje:

Excelentísimo Señor Ministro de Salud Pública,
Dr. Ramón Carrillo,
Capital.

De nuestra mayor consideración:
Los inmigrantes eslovenos, víctimas del comunismo en su patria, reunidos en derredor de su obispo, Mons. Dr. Gregorio Rozman, refugiado él también, en oportunidad de la visita que nos hace proceden-

Primeras palabras del Obispo Mons. Dr. Gregorio Rožman

Los eslovenos anticomunistas en la Argentina tienen su periódico “Svobodna Slovenija — Eslovenia Libre”. El

redactor se entrevistó con el Mons. Dr. Gregorio Rozman, obispo de Ljubljana, refugiado anticomunista, que vino de USA a visitarnos. He aquí las palabras del monseñor que respondía a las preguntas:

1. Excelencia, ¿cuál ha sido el motivo principal de este vuestro viaje tal largo y penoso?
“Son dos los motivos: a) para volver a ver los nuevos inmigrantes eslovenos en la Argentina, puesto que con ellos me veo tan estrechamente ligado con los lazos de la paternidad espiritual y de amistad personal. No me fué posible visitarlos en los campamentos de desplazados en Italia, de modo que pasó ya mucho tiempo sin haberlos visto. Mi corazón de padre me impulsaba hacia el sur como se siente impulsado el padre hacia el lugar lejano donde viven los hijos de su cariño. Ansiaba ver con mis ojos como se hallan en su

te de USA y en el día de 17 de Octubre, saludan a Vuestra Excelencia agradeciendo todo tan generosamente hecho en favor de los refugiados eslovenos para abrirnos la entrada al País.

Junto con nuestro querido prelado, compañero de sufrimientos y quien más ha sufrido, imploramos a Dios y la Virgen Santísima la bendición y progreso de la Argentina, que es ahora nuestra segunda Patria.
Presidente honorario de la Sociedad Eslovena
P. JUAN HLADNIK
Presidente de la Sociedad Eslovena:
MILOŠ STARE

Los eslovenos en la Argentina saludan al Papa

Desde el acto de homenaje al Obispo Msgr. Dr. Gregorio Rozman mandó la Sociedad Eslovena como representante de los eslovenos anticomunistas en la Argentina a Su Santidad el Papa Pío XIII el siguiente telegrama:

Vuestra Santidad Papa Pío XII,
Ciudad de Vaticano.

Eslovenos católicos en la Argentina, víctimas del comunismo, reunidos juntos a su querido obispo de Ljubljana, Mons. Dr. Gregorio Rozman, participamos a Vuestra Santidad nuestros sentimientos filiales, prometiendo nuestra absoluta fidelidad también en nuestra nueva patria como obedientes hijos a su padre común.

Presidente de la Sociedad Eslovena:
MILOŠ STARE

nueva patria; b) quise ver a la Argentina, nación que tuvo para con nosotros un corazón tan amplio y abrió las puertas a nosotros de par en par. Quisiera agradecer personalmente, en cuanto podría ser, a todas las personas que tienen principalmente méritos al habernos ayudado en la difícil situación.”

2. ¿Cuáles son Vuestras impresiones, Excelencia,

“Poco puedo contestar, pues no he visto hasta ahora otra cosa que esta gran Urbe con sus inmediaciones. La contestación prefiero guardarmela para más tarde, cuando esté para terminar mi gira. Lo que voy viendo es que la Argentina comparada con los USA, es como soldado joven, flamante y vigoroso, que recién empieza a darse cuenta de su fuerza y de su importancia en el gran mundo, donde la espera un grandioso porvenir. ¡Qué Dios la proteja y guíe para que progrese firme y constante hacia su magnífico rumbo!”

3. Ya habéis hablado, Excelencia, con varios connacionales de los recién llegados. ¿Qué tal los encontráis?

“Nuestra gente, veo, se halla bien en su lugar a donde quiera que llegue. Ni bien, pueden respirar libremente, ya se lanzan al trabajo con el impulso propio del quien aspiraba a eso durante largo tiempo con manos atadas y su fuerza creadora cohibida. Lo que me causa cierta preocupación son nuestros inte-

(Sigue en la pág. 2)

Govor škofa g. Dr. Gregorija Rožmana

Prva beseda mora biti beseda zahvale vsem, ki ste ta pozdravni večer pripravili. Poznam ameriška mesta in moram povedati, da so po obsegu ravno taka, kakor tu v Argentini. V Ljubljani ne bi bilo tako velikih žrtev za pevce, tudi ne za prireditev takega pozdravnega večera ali jutrišnje maše, kakor tu. Moram reči, da se je vse to pripravilo pri razdaljah, kakor če bi v Sloveniji hodili k vajam iz Kranja v Ljubljano ali narobe ali pa celo iz Jesenic.

Ko sem gledal na oder pred seboj, sem se spomnil na približno tako akademijo pred dvajsetimi leti. Vse je bilo lepo pripravljeno, v srcu pa vendar nisem bil vesel. Pogled v svet pred dvajsetimi leti je bil tak, da je moral vsak, ki mu je bil naložen škofovski križ, reči: strašnim časom gremo nasproti. V srcu sem se moral vprašati, ali bom kos postavljenim nalogam. Tisti čas je bil uvod v vse te strahote, ki so polagoma prihajale, dokler med drugo svetovno vojno niso popolnoma dozorele.

Slišal sem na tej akademiji toliko besed hvale, da me je kaj strah, ali to leti name ali na koga drugega. Je pa vsa stvar, ki mi jo štejejo za zasluge, zelo skromna in preprosta. Ko sem jaz škof postal in sem 1.8.1930 prevzel škofovsko odgovornost, sem prebiral dnevnik škofa Jegliča. Ko je on kot mlad duhovnik na Dunaju študiral, kjer sem pozneje študiral tudi jaz, je vzel v univerzitetni knjižnici knjižico za duhovno branje. Prebral je uvod: "Delajmo vse v čast božjo. To naj bo edini namen našega dela, načrtov in vseh žrtev, ki jih sprejemamo .nase .vsak dan". Zaprl je Jeglič knjigo in dejal: "Kaj več modrosti v knjigi itak ne bo več,

kakor so te besede", in jo je odložil. Napravil je sklep, da bo vse življenje iskal božjo čast, Bogu pa je dejal: "Ti pa poskrbi za mojo!"

Tudi jaz sem podobno pogodbo z Bogom napravil. Bal sem se časa, ki prihaja. Bal sem se, če bom zadosti sposoben zanj. Začo sem dejal ljubemu Bogu, da mu dam in darujem tudi svojo čast in dobro ime. Izročil sem mu svoje dobro ime, osebno čast in vsega samega sebe s prošnjo, da ne bi bila nobena duša pogubljena zaradi moje nespošobnosti.

Na to sem se spomnil, ko je prišlo potem nad nas, kar smo skupaj doživljali, da so začeli že v tistih podtalnih lističih napadati vas in mene, ko so raznesli, da sem se zapil in postal pijanec, da sem odšel na Bled v gestapovski u-

Prihod prevz. g. Dr. Rožmana na letališče Moron. France Kremžar mu v imenu Pripravljalnega odbora izreka prisrčno dobrodošlico.

niformi, kjer sem pil in plesal in tako naprej. To se je nadaljevalo, ko sem bil že v begunstvu, pa sem se Bogu zahvalil za vse to, zopet z edino prošnjo, da se zaradi mene ne bi nobena duša pogubila. Vse to sem prestal z vašo pomočjo in z vašimi molitvami. Danes se naj zahvalim vsem iz italijanskih taborišč, katerih v času taboriščnega življenja nisem mogel obiskati. Sam ne bi mogel vsega napraviti brez vaših molitev.

To naj vam bo povedano o moji skrivnosti, ki jo danes prvič javno povem.

Želel sem videti posebno tiste, ki jih nisem mogel videti v begunstvu. Že eno leto sem v Ameriki in sem mislil, da poznam daljave; vendar sem se uračunal, ko sem upal, da bom v nekaj tednih tukaj lahko vse videl. Preveč časa bi mi vzelo. Zato bom vse poskusil, da mi bo dana prilika, da vas še obiščem v Argentini.

Kakšna bo bodočnost? Prerok nisem. Pravim pa: upanja ne izgubimo! Res je, da včasih danes izgleda, da bo šla rdeča metla povsod, da bo izčistila ves svet. S tem drugim veseljinim potopom naj bi Bog prečistil vse, tako da bi ostalo samo zdravo seme za nov človeški rod. To je mogoče. Ne vidimo božjih načrtov. Toda Marija je rekla v Fatimi, da bo končno ona zmaga. Vedno materino srce zmaga. Saj je tako tudi v naših družinah: še tako odločnega očeta in moža končno vedno le materino srce zmaga. Ni je močnejše sile kot je materino srce. Tudi satana bo Marijino Srce premagalo. Verujmo in upajmo v našo rešitev! Ne vemo sicer, koliko časa bo še trajalo, da bo naša revna, obubožana in oplenjena domovina zopet svobodna. Trdim in do sedaj mi te trditve ni mogel še nihče ovreči: naš slovenski narod, v kolikor je bil svoboden, je prvi narod na svetu, ki se

je kot narod posvetil Brezmadežnemu Marijinemu Srcu. Še danes so katoliški narodi na svetu, ki se niso posvetili v takem smislu, kot smo se mi. In če kaj velja beseda Marije, potem smemo upati. Seveda nas lahko Marija vodi še skozi morje trpljenja. Veste pa, da kadar je človeku najhujše, mu je Bog najbližje. Doma so začeli verovati tudi tisti, ki so govorili, da smo v zmoti, da ne delamo prav.

Od Kanade na severu do konca Južne Amerike, povsod se je razlezel naš narod. Sedaj smo tu. Kaj naj naredimo? Smo kakor v deroči reki. Kam nas bo zanesla, kje naplavila? Ali bomo prišli iz nje živi in zdravi, ali pa popolnoma ufonili. Držite glave nad vodo! Ne dajte, da bi vas voda odnesla! To je glavno! Da se vzdržite, je najglavnej-

Za tiste pa, ki so povzročili, da smo morali oditi po svetu, za vse, ki so nas preganjali, za vse, ki so pozabili na svojega Boga, prosimo, da najdejo pot resnice. Jaz sam nisem noben večer pozabil dati blagoslov tudi vsem svojim sovražnikom v domovini. Če imamo mi resnico in nas ona dviga, potem naj ta odpre pot tudi tistim, ki so v zmoti.

Iskrena hvala vsem! Ostanimo si prijatelji! Četudi ne vem za vsakega posameznika, nikogar ne zgreši moja misel, ko zjutraj vstanem in ko zvečer legam k počitku. Blagoslavljani vse in prosim Boga za vse vas, Njega, ki ve za vsakega od vas in tako moj blagoslov velja vsem, prav vsem.

Življenska pot našega škofa

Prezvzišeni gospod Monsignor dr. Gregorij Rožman je bil rojen dne 9. marca 1883. v Šmihelu pri Pliberku. V duhovnika je bil posvečen v Celovcu dne 21. julija 1907. Kaplansko službo v Borovljah je nastopil dne 8. julija 1908. Dne 27. junija 1912 je bil promoviran za doktorja bogoslovja. Profesor cerkvenega prava na bogoslovnem učilišču v Celovcu je postal dne 25. septembra 1913. Za docenta cerkvenega prava na teološki fakulteti v Ljubljani je bil imenovan dne 27. avgusta 1920. Dne 21. junija 1922 je prevzel tudi funkcijo oficijala škofijskega cerkvenega sodišča v Ljubljani. Izredni profesor cerkvenega prava na teološki fakulteti v Ljubljani je postal dne 18. avgusta 1924. Dne 20. decembra 1927 je bil imenovan za svetnika škofijskega konzistorija v Ljubljani. Za naslovnega škofa semtskega in koadjutorja ljubljanskega s pravico nasledstva je bil izbran dne 17. marca 1929. Kot škof je bil posvečen v Ljubljani dne 14. julija 1929. Dne 10. septembra 1929 je bil imenovan za generalnega vikarja ljubljanskega škofa. Ljubljanski škof je pa postal dne 1. avgusta 1930 in je 29. ljubljanski škof.

PREVZVIŠENI NA PATERNALU

Kljub delovnevu dnevu se je v sredo, 19. oktobra, zbrala močna skupina starih slovenskih naseljencev, da izreče dobrodošlico našemu škofu g. dr. Rožmanu in da prisostvuje njegovemu sv. maši in prejme njegov blagoslov.

Vsi so prevzvišenega pričakovali v domu slovenskih šolskih sester v ulici Paz Soldan 4924. Ko je prispel prevzvišeni s svojim spremstvom, sta ga pozdravila zastopnika biv. slov. šolskega odbora in slov. kat. občestva, nato so mu pa izročili svoje pozdrave in šopek gojenci sestrškega zavoda.

Za to slovesno priliko so prišle v Capital tudi šolske sestre iz Rosaria in San Lorenza. V njihovem imenu je prevzvišenega pozdravila s. Aurelia, provincijalka.

Med sv. mašo so pele gojenke sester frančiškank. (Ta red je imel svojo redovno hišo tudi na Mirju v Ljubljani, katero so pa komunisti zaplenili). Tudi sestre tega reda so izrekle našemu škofu prisrčno dobrodošlico.

Po končani službi božji se je prevzvišeni z vsemi iskreno pomenkoval. Med tem ga je prišel pozdravit tudi župnik cerkve sv. Neže, v kateri je bila dolga leta slov. služba božja.

(Viene de la pág. 1)

lectuales, ya que no hay para ellos ocupación adecuada, donde depositar útilmente sus riquezas espirituales y su preparación profesional. Por cierto que resultaría de gran utilidad a esta vuestra segunda patria si podría hallarse algún modo de depositar las riquezas de vuestro espíritu".

4. **Habéis tenido, Excelencia, algún contacto también con los eslovenos residentes antiguos?**

"Hasta el momento no con grupos mayores de ellos. Los que ví, me dejaron encantado, pues veo que no perdieron nada de aquello, que les dió la patria como su mejor patrimonio."

5. **¿Cuáles son las tareas de los anticomunistas eslovenos en la Argentina según el parecer de Vuestra Excelencia?**

"a) Con su presencia en el nuevo país, con su honradez en los principios y con sus conceptos idealistas ir documentando con evidencia para todos que tienen ojos para mirar y oídos para oír, de que la dictadura comunista es algo inhumano, dado que imposibilita a los mejores y más capaces hijos de su nación, hacer productivos sus talentos, y que para salvar su vida y conservar la libertad, se ven forzados escaparse al extranjero para buscar allí el trabajo; b) Ser el elemento constructivo y productivo en el país que les abrió la puerta y con su acción demostrar de haber merecido esa gracia. La conducta de los inmigrantes eslovenos hasta el momento concuerda con esto y promete lo mismo para el futuro. En todas partes, en otros países y en la Argentina también no oigo más que términos halagueños. ¡Cuidad esta vuestra fama!"

Discurso del Mons. Dr. Gregorio Rozman en el salón "El Salvador"

Luego de agradecer a las autoridades públicas y los organizadores del acto, prosiguió:

Contemplando este escenario me acordé de un acto de homenaje parecido que tuvo lugar en Ljubljana hace veinte años. Todo fué muy hermoso, pero me sentía oprimido entonces el corazón. Las perspectivas del porvenir eran hace veinte años como para acobardar a uno cargado con la cruz episcopal. Se me imponía la pregunta: ¿Podré hacer frente al deber impuesto? Ese período ya era como introducción a los horrores, que paulatinamente estaban acercándose, hasta que durante la segunda guerra mundial no llegaban a madurar.

Yo también hice luego un pacto con Dios. Tenía miedo de los tiempos venideros. Me temía, que no tendría capacidad suficiente. Por eso dije a mi buen Dios, que le ofreciera, además, también mi honor y mi reputación. Le entregué entonces mi buena fama, mi honor personal y a mi completamente con la suplica: ¡Que no se condene ningún alma por causa de mi incapacidad!"

Pronto empezaron a venir las cosas que presentía. Con los folletos subterráneos empezaron los primeros ataques, en los cuales se me acusaba de borracho, de haber ido a Bled en el uniforme de la Gestapo y haber ahí bailado y bebido y cosas por estilo. Seguía la misma farsa, cuando yo ya refugiado en el exterior. Yo agradecía a Dios todo eso, renovando mi súplica para que no se perdiera por mi culpa ningún alma. Gracias a vuestra ayuda y vuestros sacrificios he podido sobrellevar todas esas injurias. Hoy tengo la oportunidad de agradecerlos a Uds., que no he podido visitar en nuestros campos de refugiados en Italia. Sin ayuda de vuestras oraciones no hubiese podido soportar todo aquello. Así tienen aquí un secreto mío, que hago hoy público por la primera vez.

Deseaba entrañablemente veros. Hace un año ya, que vivo en este continente. Ya tengo la idea de las inmensas distancias americanas.

Con todo me equivoqué, pues ya veo, que en los pocos días que tengo, no podré visitar a todos los Eslovenos que viven en la Argentina. Dios mediante, no tardaré en volver otra vez para otra visita.

Quisieran Uds. que yo os diga algo para el futuro. No soy profeta. Con todo digo: ¡No perderemos la esperanza! Por cierto que, según parece, seguirá la escoba roja su marcha hasta limpiar a todo el mundo. Es como otro diluvio universal, y que mandara Dios para purificar el mundo hasta que quede sólo la semilla sana para la nueva generación del porvenir. Así parece los planes de Dios no podemos entrever. Pero sabemos una cosa: María Santísima declaró en Fatima, que llegaría finalmente a triunfar ella. Y es así que el triunfo final responde siempre al corazón de la madre; como en la familia así debe suceder en la humanidad. El corazón de María triunfará contra satan. Así esperamos también

en nuestra salvación. No podemos formarnos idea, cuanto tiempo seguirá la miseria de nuestra patria y cuánto tardará en verse otra vez con verdadera libertad. Lo que sostengo, y hasta ahora nadie pudo desautorizarme, es, que el pueblo Esloveno es el primer pueblo del mundo, se había consagrado al Corazón Inmaculado de María. Hay pueblos, que todavía no lo han hecho. Nosotros confiamos firmemente en Ella. Por cierto que María puede llevarnos a través de mares de sufrimientos. Pero bien sabido es, que cuando el sufrimiento más grande es — Dios más cerca está. Nos consuela grandemente, que en nuestra patria ya nos dan razón también aquellos, que antes nos juzgaban por equivocados.

Desde Canadá hasta la Tierra del Fuego se desparramó nuestro pueblo. Hémos aquí. ¿Qué hemos de hacer? Somos como echados a un río caudaloso. ¿Adónde nos lleva? ¿Saldremos íntegros o pereceremos ahogados? ¡No os acobardéis! ¡Mantened las cabezas sobre el nivel! Hay que resistir y sostenerse! ¡Por favor, no os separéis! ¡Tenéis que seguir juntos! ¡Unidos en todos los problemas de la existencia! ¡No os olvidéis de los ideales, por los cuales habéis sufrido y resistido al

peligro rojo! ¡Mantenedos firmes! De lo contrario la tragedia de nuestro pueblo resultaría catástrofe definitiva.

Puede ser, que alguno tenga su distinto parecer y mejores proyectos; en tal caso hay que proceder como gente madura y buscar con franqueza y valor el modo de conservar fidelidad a los ideales, que deben guiar nuestra existencia de católicos y eslovenos.

Lo que deseo y pido es: ¡uníos mutuamente! ¡Manteneros juntos! Así seréis fuertes en acción. Marchando así, si bien no muchos en el número, haremos cosas grandes y consideremos para que nuestra voz sea oída.

Nos encontramos en países ajenos, de distintas costumbres, de diferente historia y de otra cultura. Algunas cosas suelen sorprendernos. No comprendemos el idioma. ¡Ya lo aprenderemos! Y también trajimos algo con nosotros: no dinero, por cierto, pero sí, nuestra honradez, laboriosidad y actividad. ESO ES LO QUE PODEIS Y DEBEIS BRINDAR COMO RECOMPENSA A LA GRAN ARGENTINA POR EL INSIGNE FAVOR DE HABEROS ABIERTO SUS PUERTAS CON TANTA GENEROSIDAD. Tenemos otro tesoro más: Nuestro canto esloveno.

En USA hay muchos inmigrantes eslovenos, que ya en su cuarta generación la conservan como su precioso patrimonio. ¡Cuidad y conservad este nuestro depósito nacional!

¡Aprended en esta vuestra segunda patria, cuánto hallais de bueno, por cierto que encontraréis mucho.

Para los, que son causantes de nuestro exilio voluntario y que nos han perseguido, para todos, que se olvidaron de Dios, roguemos para que hallen el camino de la verdad! Yo jamás ninguna tarde terminé sin mandar mi bendición también a mis enemigos en la lejana patria. Si nosotros, en posesión de la verdad, nos sentimos animados, confiemos que la misma verdad no faltare abrir otros horizontes a los, que viven equivocados.

Agradezco de toda mi alma a todos vosotros. ¡Quédemos amigos! Si bien desconozco vuestros nombres, mi oración no deja de encontrar a todos vosotros todas las mañanas al levantarme y todas las noches antes de acostarme. Os bendigo y pido a Dios por todos vosotros para que El, que a todos nosotros bien conoce y lleva cuentas a cada uno, brinde a cada uno con su paterna bondad lo que necesitamos.

VELIČASTNA PROSLAVA 17. OKTOBRA

17. oktober je bil četrta obletnica, ko je delovno ljudstvo sedanjemu predsedniku, tedanjemu polkovniku Peronu zapalo politično vodstvo Argentine. Kakor druga leta, so ta dan slovensko praznovali po vsej Argentini. Največja proslava je bila v Buenos Airesu, na katero so prišli ljudje tudi iz notranjosti republike z 32 posebnimi vlaki. Prostrani Majski trg so nepregledne množice napolnile do zadnjega prostorčka.

Proslava je pričela že dopoldne z odkritjem spominske plošče na poslopju ministrstva za delo in socialno skrbstvo, ob enajstih je pa bila zahvalna služba božja.

Slavnost na Majskem trgu je pričela ob šestih popoldne z razdeljevanjem odlikovanj. To je izvršil sam predsednik general Perón kot predsednik reda peronistične medalje. Odlikovanje Medalla de la Madre sta dobili dve materi šte-

vilnih družin, Medalla del valor je dobila neka žena, ki je rešila življenje šestim ljudem, Medalla al trabajo je bila podeljena več delavcem za njihovo vzorno delo, Medalla al deber so dobili številni učitelji, učenci, pismonoše, šoferji in podčastniki za vestno izpolnjevanje vseh dolžnosti, Medalla de fe Peronista je dobil časnikar in dve drugi osebi, Medalla peronista Caballero del deporte je pa prejel sloviti argentinski dirkač Juan Manuel Fangio.

Ob splošnem vzklikanju množice je nato povzela besedo soproga predsednika generala Perona Maria Eva Duarte de Peron. Poudarjala je pomen 17. oktobra, ideologijo peronistov in delo te stranke za najširše delovne sloje in za državo.

Njena izvajanja je množica stalno prekinjala z vzkliki predsedniku generalu Peronu. Navdušenje množice se je

še povečalo, ko jo je nagovoril sam predsednik.

Predsednik general Peron je v svojem daljšem govoru podal zbrani množici delovnega ljudstva pregled vsega izvršenega dela tako zanj, kakor tudi za republiko. Dalj časa se je ustavil pri novi ustavi poudaril njeno važnost za nadaljni razvoj Argentine. Omenjal je vse argentinske pridobitve v zadnjih letih, ki so Argentino napravile tudi gospodarsko svobodo. Pohvalno je omenjal delo tudi raznih ustanov, predvsem Socialno ustanovo Maria Eva Duarte de Perón. Svojo vladu je označil kot vladu delovnega ljudstva.

Ko je predsednik vprašal zbrane množice, če so zadovoljne z delom njegove vlade, je vsa množica pritrjevalno vzklikala in mu želela dolgo in srečno življenje.

Veličastno zborovanje so zaključili s peronistično koračnico.

DIA DE LA LEALTAD. "Zvestoba za zvestobo". Tako so pozdravljale nepregledne množice predsednika republike generala Juan D. Perona v ponedeljek, 17. oktobra na zgodovinskem Majskem trgu pred vladno palačo.

NAŠ VELIKI PRAZNIK

Ljubljanski škof. g. dr. Gregorij Rožman je med nami. Danes ve za to veselo novico že sleherni slovenski človek, ki si je v tej deželi ustvaril nov dom.

Novico o njegovem prihodu v sredo, dne 12. oktobra, v prvih jutranjih urah, so raznesli ljudje na vse strani. Ne samo v Capitalu in provinci Buenos Aires, temveč so jo sporočili svojim znancem in prijateljem tudi v najoddaljenejše argentinske kraje.

O prihodu našega škofa in njegovi vlogi, ki jo je igral med drugo svetovno vojno je lepo pisalo tudi veliko prestolniško argentinsko časopisje.

Veselje je napolnilo vsa slovenska srca, srca vseh tistih, ki vedo, kaj jim je škof Rožman bil doma in še bolj v begunstvu. Njegovega prihoda so pa bili veseli tudi številni staroslovenski naseljenci, ki jih komunistična propaganda zadnjih let ni okužila. Nič ni zalegel gnusen napad nanj v tukajšnjem titovskem lističu. Dosegel je ravno nasprotni učinek. Po tem članku je spregledalo še več staroslovenskih naseljenec. Tako smo jih videli veliko na letališču v Moronu, ko so z vsem veseljem in zaupanjem pozdravili svojega nad-

pastirja. Videli smo jih potem še v nedeljo pri škofovi maši v cerkvi sv. Julije in pri prvem obhajilu njihovih otrok, nato v tako lepem številu na pozdravni akademiji, kakor jih dosedaj še nikdar ni bilo na nobeni slovenski prireditvi in zatem v ponedeljek v cerkvi San Carlos pri škofovi maši, po kateri je otrokom novih in starih Slovencev prevzvišeni delil zakrament svete birme. V znak protesta je tudi več starih slovenskih naseljenec vrnilo zadnjo številko titovskega glasila v Buenos Airesu z izjavo, da ga sploh ne marajo več sprejemati in brati.

V prostorih Društva Slovencev je pa kar praznično te dni. Ljudje stalno prihajajo pozdravljat svojega škofa. Ves skrben je tudi veliki argentinski prijatelj Slovencev č. g. Figallo, ki je škofu dal

NA MISIJONARSKI POTI

Že v zadnji številki "Svobodne Slovenije" smo poročali, da je prevzvišeni g. dr. Rožman svojo prvo pot na argentinskih tleh napravil v Luján, v argentinsko nacionalno svetišče Lujanske Matere božje.

Prevzvišeni je sam dejal, da

stanovanje v svojem župnišču in ga z velikim veseljem vozi s svojim avtomobilom po mestu in na razne uradne obiske.

Neumorno agilna je pa bila tudi slovenska mladina, ki se je s takim veseljem pripravljala na slavnostni sprejem, pri katerem je sodelovala z različnimi točkami. Vse je bilo razgibano: otroci, fantje, dekleta. Vse z enim samim namenom, da pred vsem svobodnim svetom izpričajo, da imajo radi svojega škofa, s katerim so bili vsa leta povezani tudi s skupnim trpljenjem.

Kot svobodni ljudje so mu v svodni Argentini tudi lahko svobodno izrazili svojo vdanost in hvaležnost za vse njegove velike žrtve, ki jih je doprinesel tako za nas v svobodnem svetu, kakor tudi za trpeči narod doma.

Za vse nas so dnevi njegovega obiska v Argentini velik praznik.

smatra za izredno zadovoljstvo, da je mogel prvi dan svojega bivanja v Argentini obiskati argentinsko narodno svetišče in se tako Materi božji zahvaliti za res srečno pot in za blagoslov, ki ga protikomunistični Slovenci uživajo v tej svobodni deželi.

V izredno zadovoljstvo je prevzvišenemu tudi bilo, da je maševal pri oltarju, kjer visi tudi milostna podoba Brezjanske Matere božje.

Prevzvišeni se je Lujanu tudi pristrčno pozdravil s krajevnim ordinarijem prevzvišenim Anunciatto Serafinijem, ki ga je povabil tudi v slovesno procesijo.

V Lujanu je naš škof bil na skupnem kosilu s slovenskimi naseljenci iz vseh okoliških krajev v hotelu San José. Za pozdrave č. g. dr. Jakliča in g. Clementeja se je zahvalil v govoru, v katerem je predvsem poudarjal potrebo, da se za vsako ceno vzdržimo nad vodo, ker bodo v vsakem primeru slovenske sile še potrebne tako domovini, kakor tudi pri duhovni in kulturni rasti dežele, v kateri živimo.

Zvečer tega dne je bila v Capitalu v pozdrav prihoda prevzvišenega v Argentino slavnostna seja odbora Društva Slovencev pod predsedstvom g. Miloša Stareta.

PRVI ŠKOFOVI OBISKI

V četrtek, 13. oktobra, se je prevzvišeni v spremstvu svojega potnega spremljevalca č. g. Julija Slapšaka, č. g. Oreharja in župnika sv. Julije č. g. Figalla ob enajstih dopoldne odpeljal na apostolsko nunciaturo, kjer ga je sprejel apostolski nuncij Msgr. Fieta. Apostolski nuncij je prevzvišenega pridržal pri sebi dobre pol ure. V razgovoru mu je dejal, da mu je znana vnema slovenskih duhovnikov in globoka vera slovenskega naroda in njegova velika vdanost Sv. Očetu.

Istega dne ob pol treh popoldne je prevzvišeni z gornjim spremstvom obiskal buenosaireskega nadškofa, kardinala Nj. Em. Dr. Copella.

V prvi vrsti se mu je zahvalil, da je sprejel toliko slovenskih duhovnikov in da je tako lepo poskrbel za dušni in telesni blagor slo-

Rev. Julij Slapšak

Kot spremljevalec škofa dr. Rožmana iz Amerike v Argentino in po vseh potih med nami je priletel z njim Rev. Julij Slapšak, znan med vsemi ameriški Slovenci kot izredno živahni in požrtvovalni slovenski duhovnik. Kadar človek odpre "Ameriško Domovino", vedno naleti na ime tega "letečega" duhovnika, ki se ne straši nobenih težav, kadar gre za kakšno slovensko stvar. To svoje žrtvovanje in delavnost ima že od svoje družine z doma, saj je sin vsem Slovcem znanega pisatelja Mišjakovega Julčka, ki je spisal tako znane povestice, kakor "Tilen s šmarne gore", in druge. Leta 1944 je oče praznoval sedemdesetletnico in tedaj mu je Velikonja izdal posebno zbirko "En starček je živel...", kjer je opisal dr. Tine Debeljak vse njegovo delo kot pisatelja in socialnega delavca. Iz te mnogoštevilne družine je zrastel Rev. Julij kot njegov najstarejši sin, študiral v škofovih zavodih in kmalu po posvetitvi v duhovnika odšel med Slovence v Severno Ameriko leta 1932. Tik pred drugo svetovno vojno je bil doma na obisku. Naj omenim tu še požrtvovalno dejanje njegove sestre medicinke Mare, ki je med drugo svetovno vojno kot medicinka v Padovi prinašala slovenskim internirancem po italijanskih taboriških podpore iz domovine, pakete in denar, ter tako izvrševala velika dela usmiljenja. Mnogi se je bodo spominjali, ki so bili deležni podpor domovine in Vatikana, ki jih je ona prenašala od taborišča do taborišča. Še pred koncem vojne je umrla na domu v šiški kot prava svetnica. Rev. Julij je po očetu, predsedniku Vincencijeve dobroteljnosti v krajih, kjer je bil, in po sestri prevzel njuno karitativno delo ter slovi med našimi rojaki kot človek dobrih del. Je pa tudi dober družabnik in je vsak vesel njegove družbe. Kot spremljevalec Prevzvišenega v U.S.A. in zdaj tukaj je naš gost in veseli smo, da imamo med nami tudi predstavnika starih Slovencev iz Severne Amerike, tistih, ki so toliko starili, da se nam omili beda po taboriških, in da zopet zaživimo svobodno življenje, čeprav v tujini. Želimo mu, da bi se med nami čutil domačega, in da bi po vrnitvi med Slovence v U.S.A. med stare in nove prinesel našo zahvalo in pozdrave.

venskih naseljenec, da ga morejo v svobodi in miru uživati.

Pogovor med obema cerkvenima dostojanstvenikoma je potelal v zelo pristrčnem in prijateljskem vzdušju ter je kardinal končno vprašal prevzvišenega, če ima ka-

(Nadaljevanje na 5. strani)

POGREB JUNAKOV POTOPLJENEGA "FOURNIERJA"

V soboto dne 15. oktobra se je glavno mesto Argentine z veličastno udeležbo poslovilo od junakov "Fournierja". 77 mladih ljudi, ki so padli v izvrševanju svoje službe, je ta dan prevzelo srca vseh prebivalcev. In devetim med njimi, ki jih je morje vrnilo zemlji, je Buenos Aires izkazal največje časti ter se tako oddolžil vsem potopljenim.

Pogrebne svečanosti so se pričele kmalu po 10 uri dopoldne, ko se je žalni sprevod pričel pomikati iz vojaške Mehanične šole proti Chacariti. V sprevodu so bili zastopani vsi rodovi vojske, vse druge formacije, zastopstva vseh nacionalnih organizacij in mnogo mnogo civilistov.

Tako lepega vojaškega pogreba Buenos Aires še ni videl. Saj so bili poleg najvišjih poveljnikov vojske, mornarice in letalstva navzoči posamezni oddelki vseh edinic, ministri centralne vlade, najvišji uradniki in predstavniki oblasti. Višek časti mrtvim junakom je s svojo navzočnostjo postavil g. PREDSEDNIK REPUBLIKE GENERAL J. D. PERON.

Ko se je za številnimi žalnimi vozovi, težko obloženimi z najlepšim cvetjem,

poslednjim pozdravom širokih množic argentinskega ljudstva in narodov skoraj cele Južne Amerike, pričela pomikati kolona devetih oklopnih vozil, vozeče vsako po eno truplo, je nastala med ljudstvom grobna tišina. V molku se je narod poslovil od svojih dragih sinov, ki jim je bilo usojeno tako mladim umreti. Velika ljubezen do morja, ki jo nosi v sebi argentinski narod, je prav v teh trenutkih prišla do najglobljih izrazov. Morje, naše morje jih je vzelo — slava jim, junakom, slava, tako je ta dan občuteno mislil sleherni Argentinec.

"SON VICTIMAS POR LA PATRIA"

Los inmigrantes eslovenos, comprendiendo que es el amor patrio, digno de todo sacrificio, honramos la memoria de los heroes de "Fournier". Duro es morir joven, pero dulce es morir con el sentimiento de darse por la felicidad de su Patria.

Gloria a los caidos. Los eslovenos — inmigrantes ex-combatientes nos inclinamos profundamente a los desaparecidos de "Fournier"!

Zadnji pozdrav predsednika republike generala Juana D. Peron-a in ministrov zvezne vlade padlim junakom Fournierja v kapeli na Chacariti.

PRVA ŠKOFOVA IZJAVA V ARGENTINI

Protikomunistični Slovenci v Argentini izdajajo svoje glasilo "Svobodna Slovenija — Eslovenia Libre". Urednik tega lista je imel ponovno priliko za razgovor s Prezvzišenim škofom msgr. dr. Gregorijem Rožmanom, ki mu je na postavljena vprašanja podal naslednjo izjavo:

1. Prezvzišeni, kakšen je bil predvsem Vaš namen, da ste se podali na tako dolgo pot in da ste prišli v Argentino?

"Dva namena se imel: a) da vidim novonaseljence, s katerimi me vežejo svete in iskrene vezi očetovstva in resničnega prijateljstva in ki jih že dolgo nisem videl — onih, ki so bili v Italiji, sploh v času begunstva nisem nikdar videl. Razumeli boste, da me je vlekle srce sem doli na jug, kakor vleče srce očeta k otrokom, ki so oddaljeni kje v svetu. Želel sem se osebno prepričati, kako žive v začetni fazi svojega bivanja v Argentini.

b) Želel sem videti Argentino, deželo, ki je imela največ srca in razumevanja za našo usodo ter je najbolj široko odprla vrata nam beguncem. Rad bi se tej veliki in širokogrudni deželi osebno zahvalil in vsem posameznim odločilnim osebam, v kolikor bom mogel priti z njimi v osebni stik.

2) Prezvzišeni, kakšni so Vaši dosežki vtisi o Argentini, ki je sprejela največ protikomunističnih Slovencev, žrtev druge svetovne vojne?

"Dosedanji vtisi so še skromni — nisem še videl več kakor veliki Buenos

Aires z najbližjo okolico. O tem bom mogel več reči ob koncu mojega tukajšnjega bivanja. Toliko pa sem opazil in ob primerjanju z razmerami v USA, da je Argentina kakor mlad vojak, ki se začne zavdati svoje moči in svojega pomena v velikem svetu in da gre kakor mladenič veliki in lepi bodočnosti naproti. Naj jo Bog varuje in vodi, ki jo vodi k novi veličini in slavi.

3) Prezvzišeni, govorili ste že z marsikaterim novonaseljenim Slovincem. Kako so se po Vašem mnenju znašli protikomunistični Slovenci v svoji novi domovini?

"Naši ljudje so se povsod — tudi v Argentini — hitro znašli. Komaj zadihajo svoboden zrak, se lotijo dela s tisto vnemo, ki jo ima človek, katerega mu so že dolgo časa zadrževali možnost sprostiti svoje sile v ustvarjalnem delu. Le usoda naše inteligence me skrbi, ki še ne dobi zaposlitve, v kateri bi mogla uporabljati vse sile duha, izobrazbe in strokovne usposobljenosti. To je zaklad, ki bi mogel tudi novi domovini mnogo koristiti, če bi jim dala možnost izrabiti ga v njeno rast in razvoj".

4) Prezvzišeni, ali ste prišli v stike tudi s starimi slovenskimi naseljenici?

"Nisem imel še priložnosti spoznati večje skupine staronaseljenih Slovencev. Le z nekaterimi sem mogel govoriti — in ti so napravili name najboljši vtis, ohranili so vse vrednote, ki jim jih je dala mati-domovina. Niso zapra-

(Nadaljevanje s 4. strani)
ko željo. Škof g. dr. Rožman mu je odvrnil, da se bo podal na pot v vse province, v katerih žive slovenski naseljenici in ga bo po vrnitvi v Capital znova obiskal.

Po sprejemu pri kardinalu dr. Copellu je škof g. dr. Rožman obiskal še oba pomožna škofa Msgr. Tato in Rocca.

ŠKOF G. DR. ROŽMAN SE POKLONIL SPOMINU OSVOBODITELJA GENERALA SAN MARTINA

Tudi razgovor z obema pomožnima škofoma je bil zelo prisrčen, nakar se je prevzvišeni podal z vsem svojim spremstvom v katedralo. Tu se je najprej poklonil spomenu Osvoboditelja generala San Martina pred njegovo grobnico, nato si je pa ogledal vse zanimivosti. Za pojasnila je imel na razpolago posebnega spremljevalca, ki ga je popeljal tudi v zakladnico.

Lep sprejem je našemu škofu tega dne popoldne pripravilo tudi uredniško osebje katoliškega dnevnika "El Pueblo". Prezvzišenega je sprejel glavni ravnatelj g. Bonamino, ki ga je takoj povedel v svojo sobo. Tu so bili zbrani vsi člani uredniškega zbora.

Škof g. dr. G. Rožman se je z vsemi toplo pozdravil, se zanimal za razvoj katoliškega dnevnika in poudarjal važnost dobrega tiska za vsak narod. Ogledal si je tudi uredniške prostore in tiskarno.

Č. g. Figallo, gostitelj našega škofa, je nato svojega visokega gosta in njegovo spremstvo vozil malo po mestu, da si je lahko ogledal glavne prestolniške avenije in prostrane ter lepe mestne nasade in parke.

Veliki prijatelji Slovencev v Ar-

gentini so tudi č. g. Salezijanci na Belgrano, ki so dali Slovincem na razpolago svojo kapelo za nedeljske sv. maše. Pa tudi drugače nam ob vsaki priliki izkazujejo svojo veliko naklonjenost. Zato je prevzvišeni smatral za svojo dolžnost, da jih obiše in se jim prav toplo zahvali za vse, kar dobrega store slovenskim vernikom. To je storil tudi v četrtek popoldne. Obiskal je ravnatelja zavoda č. g. Moise, ki je bil škofovega obiska zelo vesel. V prijateljskem razgovoru se je prevzvišeni zanimal za ureditev velikega zavoda, v katerem je ljudska in srednja šola. G. ravnatelj je prevzvišenemu takoj povedal, da imajo v srednji šoli tudi slovenskega dijaka ter ga je zelo pohvalil. Prezvzišeni ga je hotel videti. G. ravnatelj mu je pojasnil, da je tudi on ministrant, ti pa so imeli ta dan skupni izlet in prireditve v drugem salezijanskem zavodu v Bernalu. G. ravnatelj je tudi zelo pohvalil slovenske vernike, ki se v tako velikem številu udeležujejo sv. maš ob nedeljah in praznikih in ki so imeli po dvorišču salezijanskega zavoda tudi lepo vstajensko in telovsko procesijo. Med tem se je na dvorišču zbralo precej gojencev, med katere se je prevzvišeni takoj pomešal in se z njimi pogovarjal kot dober oče s svojimi dragimi malčki.

PASTORALNA KONFERENCA ŠKOFA S SLOVENSKIMI DUHOVNIKI

V petek, 14. oktobra, se je v cerkvi sv. Julije zbralo okoli 30 slovenskih duhovnikov, ki so imeli s škofom najprej kratko pobožnost, nato pa z njim skupno kosilo. Popoldne so imeli s prezvišenim konferenco o aktualnih dušnopastirskih problemih med slovenskimi naseljenici.

vili teh dragocenih talentov".

5) Kakšne so po Vašem mnenju, prevzvišeni, naloge slovenskih protikomunističnih naseljencev v Argentini in drugod po svetu?

"Naloga slovenskih protikomunističnih naseljencev je dvojna:

a) da s svojo navzočnostjo v novi deželi, s svojim poštenjem, z načelno zrelostjo in idealističnim svetovnim nazorjem pokažejo vsem, ki hočejo videti, da je komunistična diktatura nekaj nečloveškega, ker najboljšim in najsposobnejšim članom naroda onemogoči, da bi svoje sposobnosti koristno uporabljali v domovini, ampak morajo oditi v tujino, če hočejo rešiti življenje, svobodo in možnost dela.

b) da so pozitiven in ustvarjalni element v vsaki deželi, ki jim je odprla vrata in s tem dokažejo, da niso sprejele nevrednih ljudi. Da so in bodo slovenski protikomunistični novonaseljenici taki, kaže že dosedanje njihovo obna-

Prezvzišeni s prvoobhajanci na skupnem zajtrku.

šanje. Povsod, kjer sem dosedaj bil med novonaseljenci, sem čul le besede pohvale, tudi tukaj v Argentini. Glejte, da tega ugleda na zapravite!"

Prezvzišeni deli prvo sv. obhajilo

V nedeljo, 16. oktobra, je 42 slovenskih dečkov in deklic s svetim strahom v srcu pričakovalo trenutka, ko se bodo prvič združili s svojim Jezusom v prvem svetem obhajilu. In še to čast so dočakali, da jim je prvo sveto obhajilo podelil naš prevzvišeni g. dr. Gregorij Rožman. Cerkev svete Julije je bila skoro popolnoma polna, ko je skozi glavna vrata krenila proti oltarju med špalirjem dolga vrsta deklic in dečkov za razpelom, za katerim je stopal prevzvišeni, obdan od slovenske duhovščine. Orglje so bučale, ko so se prvoobhajanci in prvoobhajanke posedli v prve klopi pred oltarjem, prevzvišeni pa je stopil pred oltar in začel z božjo daritvijo.

Po evangeliju se je podal na prižnico, od koder je imel globoko zasnovano pridigo v zvezi z nedeljskim evangelijem. Poudarjal je veličino svetega obhajila, razlagal in učil bistvo združitve Jezusa z nami in pozival slovenske vernike k pogostemu prejemanju svetega zakramenta. Spomnil nas je na našo vero, spomnil na našo gorečnost, ki smo jo imeli doma in opozarjal, da te vere tudi tu ne smemo pozabiti in je zapraviti v svetu. Zaklical, je: "Nismo pustili te vere doma, ko smo odhajali, kakor smo tam pustili svoje premoženje in imetje. Mi smo to vero vzeli s seboj in kjer je naša Cer-

kev in naš Kristus, tam je tudi naš dom. Jezus prebiva v vsakem tabernaklju, kjer koli stoji Njegov hram".

Po povzdigovanju, med katerim je vso cerkev napolnila mirna tišina, se je približal slovesen trenutek prvega svetega obhajila. Naši malčki so s sklenjenimi rokami in sklonjenimi glavicami stopali k angelski mizi in hrepenče dvigali od tam svoje nedolžne oči proti tabernaklju, kjer jih tudi komaj pričakuje njihov Jezus. S ciborijem v levici in s sveto hostijo v desnici se je Prezvzišeni podal k obhajilni mizi in že je Jezus prihajal v srca naših malih.

Vsi objeti v božje roke, polni nepopisne sreče in svete radosti so malčki spet poklekali v klopih in se zahvaljevali Jezusu za njegov prvi obisk njihovim dušam.

Po sveti maši, pri kateri je pevski zbor "Gallus" pel slovenske cerkvene pesmi, so se vsi prvoobhajanci s Prezvzišenim zbrali pod jasnim soncem južnega neba na stopnicah pred cerkvijo, kjer so se slikali. Pri skupnem zajtrku so nato ostali še dolgo v prisrčenem, domačem razgovoru s svojim škofom, ki je z vsakim prav po očetovsko govoril in se smejal. Vsem se je za spomin na ta dan z veseljem podpisal na spominske prvoobhajilne podobice in mašne knjižice.

Prezvzišeni je velik prijatelj mladine. Sam je obhajal vse prvoobhajance z iskreno prošnjo Bogu, da bi njihove duše ostale vedno tako čiste in zveste Bogu.

SLOVENCİ IN NJIHOVI ŠKOFJE

Slovenci nismo nikdar imeli lastnega plemstva. Knezi in grofi, ki so živeli po gradovih, ki jih je bila naša dežela polna, so bili tuje krvi, tujega mišljenja in navadno tuje vere. Narod je v njih videl trde delodajalce in izkoriščevalce, ne pa prvake naroda, ki so v fevdalni dobi imeli nalogo narod voditi in dvigati. Prav tako naš srednji stan, uradnik in meščan, do konca minulega stoletja v splošnem ni čutil z narodom. Narod pa je čutil, da potrebuje nekoga, ki ga vodi, dviga in bodri, pa tudi svari, če je treba. Previdnost je Slovincem namesto krvnega plemstva dala plemstvo vzvišenejše vrste, duhovno plemstvo v oseh velikih slovenskih škofov. V najvažnejših dobah naše zgodovine so ravno slovenski škofje bili tisti, ki so stopili narodu na čelo in ga vodili preko nevarnosti in zmot po poti resnice in pravice.

V dobi luteranskega navala in z njim združenega nemštva v slovenske dežele je Bog poslal Slovincem velikega katoliškega reformatorja Tomaža Hrena, moža, ki je z njemu lastno apostolsko vnemo in možato odločnostjo zavrl nevarni val, ki je prihajal s severa in hotel utopiti narod v strupenih vodah nemškega protestantizma.

Ko je slovenski narod pred sto leti zaživel kot narod politično in kulturno, je Bog poslal na najnevarnejše narodno ozemlje svetniškega škofa **Slomška**, ki je Slovincem dal poleg luči vere tudi ključ do zakladov prave kulture: slovensko knjigo.

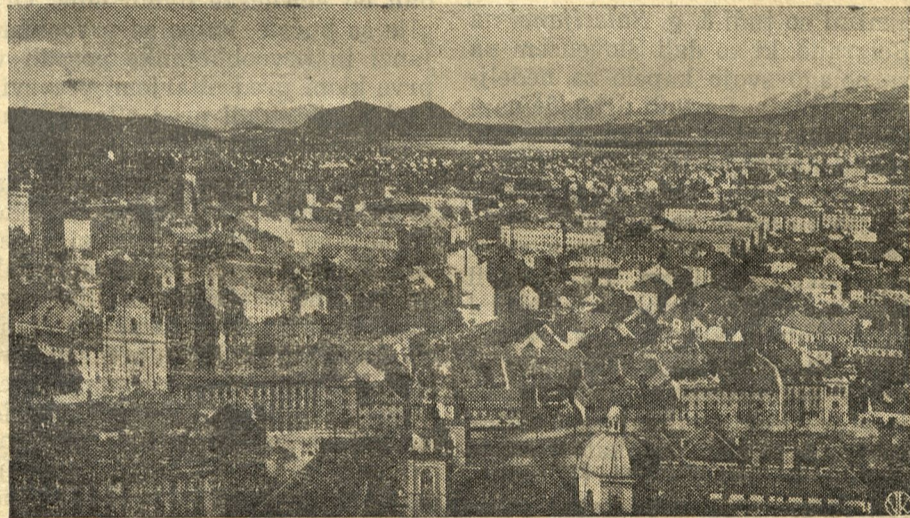
Ko je proti koncu minulega stoletja svobodomiselnost, prineseno iz tujine hotelo poplaviti naš narod, sta mu stopila naproti dva velika škofa: neizprosni kladivar **Mahnich** in plemeniti in modri cerkveni knez ljubljanski **Missia**. Pod njunim vodstvom se je začel katoliški preporod v naših deželah, čigar mogočen razvoj smo sami doživljali.

Novo stoletje nam je dalo škofa **Jegliča**. Z njemu lastno vztrajnostjo in širokopoteznostjo je posegel prav v vse panoge našega narodnega življenja. Nismo imeli svojih srednjih šol: zgradil nam je mogočen hram slovenske kulture: škofove zavode v št. Vidu. Manjkalo nam je slovenskih učnih knjig: poskrbel je, da smo jih dobili. Narod je želel prosvete: poslal je svoje duhovnike med ljudstvo in v kratkem času smo imeli prosvetno organizacijo, kakršnih je bilo malo po svetu. Treba je bilo jasnih smernic za delo: imeli smo katoliške shode, ki so kot veliki mejniki v novejši naši zgodovini nakazovali vedno nove načine in nova torišča dela. Narod je bil gospodarsko šibek: škofova želja je zadostovala, da so se duhovniki in lajiki vrgli v združeno delo, ki je obrodilo toliko dobrih sadov in malega človeka gospodarsko osvobodilo. Prišla je doba, ko je bilo treba polagati temelje nove države. Narod je uprl oči v škofa, čakajoč njegove besede. In ko je svojo besedo izrekel, ja završalo po Sloveniji: majniška deklaracija je postala resnica. Spoznal je pravočasno moč tiskane besede: na njegovo pobudo in njegovim pokroviteljstvom je slovenski tisk dosegel zadnjo slovensko družino. Bili smo narod, ki je med evropskimi narodi nemara največ bral in za tisk največ žrvoval. To je le nekaj bežnih slik o delu slovenskega cerkvenega kneza, poleg dela, ki ga je opravljal kot katoliški škof v ožjem pomenu besede: višjepastirski obiski župnij, cerkvene sinode, neprestane pobude za gojitev globokega verskega življenja, zlasti s pomočjo pogostega svetega obhajila, pobožnosti do Srca Jezu-

sovega in češenja Matere božje, vse povezano v mogočnih verskih organizacijah. Kot mogočen hrast je stal med nami, v čigar senci smo našli varno zavetje vsi in vedno, kadar je grozila nevarnost.

Ko mu je visoka starost ohromila moči in je spoznal, da ni več kos nalogam si je sam poiskal vrednega naslednika v osebi sedanjega našega cerkvenega kneza **Gregorija Rožmana**. Novi škof je prevzel slavno dediščino svojih velikih prednikov, vendar njegov delež ni bil čast in slava, ampak trpljenje.

Dvakrat se mi je zdel škof **Gregorij** posebno velik. Prvič pred dobrimi dvajsetimi leti. Na svojem takratnem položaju sem po neuradni poti zvedel iz Belgrada novico, da je imenovanje škofa **Gregorija Rožmana** gotova stvar. Zgolj po naključju je kmalu nato stopil v mojo pisarno takratni vseučiliški profesor dr. **Rožman**. Sporočil sem mu to neuradno novico in mu čestital. Na obraz novega škofa je legla v tem trenutku neizmerna skrb in žalost. Zdelo se mi je, da je v trenutku, ko je zvedel za novico, legla nanj ogromna teža: teža križa, trpljenja in odgovornosti. Ves skrušen je odšel iz moje pisarne. Zdi se mi, da je te prve občutke izrazil novi škof v svojem geslu: Križa breme in plačilo. Najbolj velik in najbolj naš škof pa se mi je zdel takrat, ko je med vojsko stopal na čelu 30.000 Ljubljančanov z velikim križem v roki v spokorni procesiji k Mariji na Rakovnik.

Ljubljana — sedež ljubljanske škofije.

To je bilo tedaj, ko je bila teža križa njegov delež in delež celega našega naroda, tedaj, ko je volk mesaril njegovo čredo in je tekla kri po celi naši deželi.

Bolj kot mi, je on videl grozoto dni, ki prihajajo. Zato je hotel svoje ljudstvo pripraviti na dneve preiskunje. Vse njegovo delo je veljalo poglobitvi verskega življenja v škofiji. Bil je škof misijonar. Bog mu je dal dar besede. Znal je jasno razložiti božjo resnico, znal je s svojo besedo seči do srca. Kdo se ne spominja njegovih govorov v ljubljanski stolnici: kovorov ob slovesnih prilikah in zlasti postnih pridig, ko so množice napolnile stolnico do zadnjega kutička in v nekakem svetem zamaknenju pile resnico, ki so jo vlivale v srca nadpastirjeve besede. Misijonaril je po celi deželi: na podeželskih prireditvah in pobožnostih, ob sklepih misijonov in duhovnih vaj, govoril bolnikom v svoji stolnici in malim otrokom, dijakom, dekletom, materam in možem in zlasti svojim fantom, ki jih je tako ljubil in ki so ga oboževali. Misijonska vnema ga je gnala preko meja škofije v tuji-

no, med izseljence, prav tja v Ameriko, kjer so živeli desetisoči Slovencev, od katerih je domovina toliko pričakovala, ni jim pa znala dati ničesar.

Bolj kot mi je on videl tragedijo, ki se je začela pripravljati za naš narod. Že davno pred začetkom druge svetovne vojske je bilo jasno, da je mednarodni zločinski komunizem izbral prav našo deželo za torišče, kjer naj se začne ob ugodnem trenutku komunistična revolucija. Vedno bolj jasno je videl podtalno delo, potom katerega je hotel mednarodni zločinec oslabeti naše vrste in streti njih odporno moč. Celo v krščanske organizacije in med samo duhovščino se mu je posrečilo spraviti svoje zastopnike in zagovornike. Tu in tam smo imeli priliko slišati iz ust strahopetnih in malodušnih katoličanov besede, da je vendar treba iskati nekega kompromisa, nekega srednjega pota med komunizmom in Cerkvijo. Že takrat je naš škof jasno spregovoril in razložil, da ni mostu, ki bi vodil preko tega prepada: na eni strani Bog in njegovi, na drugi strani satan in njegovi.

Prišla je vojska in z njo sovražna okupacija na Veliki petek leta 1941. Naš narod je bil takrat res sirota. Nekaj mesecev prej je legel v grob dr. **Korošec**, prvi bombni napad na Belgrad je vzel življenje dr. **Kulovcu**, dobro leto nato je padel pod morilčevo kroglo dr. **Natlačen**. Bili smo sami. Oči vseh so se s podvojenim zaupanjem obrnile tedaj v škofa **Gregorija**. Takrat je postal naš škof v polnem pomenu besede

Č. g. **Figallo**, župnik cerkve sv. **Julije** — Velik prijatelj in dobrotnik Slovencev. Društvu Slovencev je dal brezplačno na razpolago lepe prostore na **V. Martínez 50**, sedaj je pa tudi gostitelj našega škofa.

imetje svojih ovčic, dobrih in slabih.

V čem je torej škofov zločin? Zakaj so ga doma obsodili kot vojnega zločinca? Zakaj so mu pripravljali v Ljubljani grmado, da ga sežgo?

Zato, ker je kot katoliški škof in kot največji Slovenec upal zaklicati celemu svetu, da je laž laž, in da je zločin zločin in da ima po božji in človeški postavi človek pravico in dolžnost braniti svoje imetje in svoje življenje.

Kot katoliški škof je moral obsoditi tisoče umorov, ki so jih komunisti sami izvršili ali pa neposredno povzročili.

Kot Slovenec je moral povedati, da je dvojen zločin proti narodu, ako komunizem začne državljansko vojno v času sovražne okupacije.

Kot dostojen človek in prijatelj resnice je on moral povedati svojemu narodu, da tako zvano osvobodilno gibanje ni imelo namena prinesti narodu svobode, ampak ga vkleniti v verige komunizma, in da je ta komunizem po vsem svetu enak: brezbožen in zločinski.

Ponosen je lahko naš narodni knez in cerkveni vladika, da je ob tako velikih trenutkih naše narodne zgodovine spregovoril te besede resnice. Ponosni smo vsi Slovenci, da imamo takega škofa. Z vsó častjo ga Slovenci lahko postavimo v isto vrsto z **Janezom Krstnikom**, ki je Herodu zaklical besede: Ni ti dovoljeno; z vzhodnim škofom sv. **Janezom Krizostomom** in sv. **Atanazijem**, ki sta kot izgnanca in begunca pričevala resničnost božjega nauka; z velikim pa-pežem **Gregorijem VII.**, ki je umrl v izgnanstvu, ker je ljubil pravico in sovražil hudobijo; in na čelo dolge vrste kardinalov, škofov in duhovnikov, ki danes trpe po rdečih ječah kot neustrašeni branilci resnice.

Včasih svojega škofa nismo razumeli. Zdelo se nam je, da je pesimist. Pa ni bil. Le bolj resno in bolj globoko je videl, kaj ima priči nad naš narod. In vidimo, da se ni zmotil.

Danes je škof **Gregorij** optimist. Vsak dan bolj je prepričan, da Bog in Njegova Mati našega naroda ne bosta zapustila. Še bomo poromali k Njemu prestolu na Brezje in začeli z novo vnemo celiti rane, ki jih je satan zaskal narodu tedaj, ko je Bog dopustil, da je bil spušen v naši deželi z verige.

Slavnostna akademija v čast Prezvzišenemu v dvorani "El Salvador"

V prvi polovici petega leta svojega begunstva smo se Slovenci zbrali pač v največjem številu za slavnostno akademijo na čast drju Gregoriju Rožmanu, škofu ljubljanskemu. Kadar smo doma v Ljubljani ali pa tudi kje drugod v naši lepi domovini prirejali slovesnosti na čast našim škofom, tedaj je bilo vse delovanje in nehanje našega naroda v znaku take prireditve.

In čudno, v petem letu našega begunstva smo resnično tako trdno povezani med sabo in tudi toliko učinkoviti, da smo zamogli za ta dan takemu velike-mu mestu kot je Buenos Aires — saj je po razsežnosti verjetno največje mesto na svetu — dati svoj pečat in znak svojega dela. Vsi listi (izvemši komunističnih) so pisali o našem škofu in o nas, v cerkvah so ta dan pridigali o prihodu škofa slovenskih beguncev, ki je bil prvi žrtev komunističnih revolucij in procesov v Srednji Evropi. Za to prireditev nas je sprejela ena največjih takih dvoran v sredini mesta in bilo je v dvorani sv. Rešenika okrog 2 000 Slovencev, ki so se prišli v vzdušju, ki je bilo tako lepo po slovensko praznično, poklonit škofu, ki jim je nakazoval vedno in povsod pravo pot rešitve.

NAVDUŠEN POZDRAV ŠKOFU

Nekaj trenutkov po 4. uri je prišel prevzvišeni s svojim spremstvom v poslopje zavoda jezuitov na avenidi Callao. Pod stebriščem pred dvorano so ga

g. Franc Kremžar,

predsednik Pripravljalnega odbora za škofov sprejem, da v imenu tega odbora začne prireditev.

Zbrane goste je pozdravil takole:

Prezvzišeni naš nadpastir!

Prečastiti gospodje gosti! Dragi slovenski rojaki!

Zbrani smo, da kot verni Slovenci iz vse duše pozdravimo svojega škofa, ki je prihital med nas, da nas kakor apostol Pavel, potrdi v veri, upanju in ljubezni.

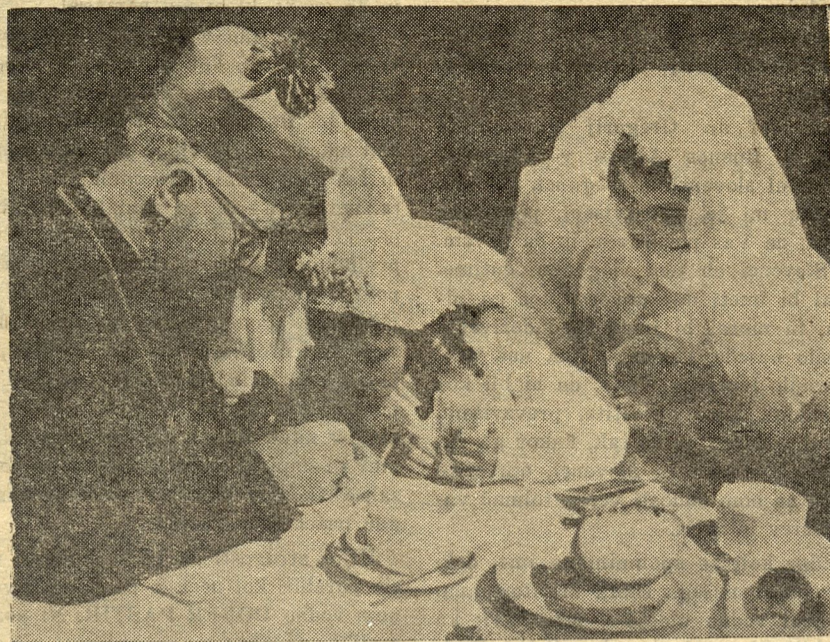
Prezvzišeni! Občudovali smo Vas, ko ste skoro pred 10 leti v sredi zmede časov, pojmov in načel kljub nevarnosti za življenje neustrašeno oznanjali resnico. Kakor je naš slovenski narod

pričakovali predsednik Pripravljalnega odbora **France Kremžar**, predsednik Društva Slovencev **Miloš Stare**, člani Narodnega odbora, predstavniki kulturnih in verskih organizacij in pa zastopniki staronaseljencev. Prezvzišeni se je z vsemi rokoval in kratko časa pogovarjal, nakar se je podal v dvorano.

Ob vstopu v dvorano ga je pozdravila pesem, ki so jo zapeli Združeni cerkveni pevski zbori iz Calle Belgrano, San Martin, Ramos Mejía in Avellaneda. Mogočno je zadonela pozdravna skladba **Andreja Pogačarja** "Ecce sacerdos magnus", toda njeni prvi akordi so takorekoč utonili v navdušenem ploskanju in klicanju vse dvorane in obeh galerij. Ko se je ploskanje in klicanje poleglo, je prevzvišeni sedel v prvi vrsti, ob njem pa so zavzeli mesta rektor jezuitskega zavoda, ravn. **Bogomil Remeč**, predsednik Društva Slovencev **Miloš Stare**, predsednik pripravjalnega odbora **Fr. Kremžar**, g. **Hladnik Janez**, prof. **Orehar Anton**, podpredsednik Društva Slovencev dr. **Bojan Ribnikar**, v ostalih prednjih vrstah pa člani pripravjalnega odbora in zastopniki staronaseljencev ter zastopniki kulturnih ter verskih organizacij.

Po dovršeno odpeti pozdravni pesmi združenih pevskih zborov je stopil na oder — za to priliko je bil oder obdan z argentinskimi narodnimi in slovenskimi trakovi, s slovenskim razpelom na desni in podobo Brezjanske Marije in sliko domobranca-mučenca na levi.

bil prvi, ki se je bil javno postavil v bran komunizmu, tako ste Vi, prevzvišeni, bili med prvimi škofi Kristusove cerkve, ki je javno in odločno nastopil zoper to nevarnost. Dolga leta ste zato bili deležni obsodb, zaporov, zaničevanja in obrekovanja, kakor je bil v vseh časih pravi delež vseh Gospodovih apostolov. Z Vami vred so bili istega deležni Vašim naukom zvesti spoznavalci, izmed katerih so eni postali deležni smrti, drugi ječe, tretji izgnanstva. Z Vami vred pa smo se vsi zavedali resnice psalmistovih besed, ki se bere pri današnji sv. maši: "Sredi nadloge me pozivljaš, Gospod. Proti jezi mojih sovražnikov mi podajaš roko in rešuje

Prezvzišeni se podpisuje prvoobhajankam na spominske podobice.

me Tvoja desnica".

Škof mučenik in izgnanec! Hvala Vam, da ste kot dobri pastir prišli med nas, da nas vnovič blagoslovite ter nam izprosate daru stanovitnosti v dobrem, daru potrpežljivosti, zlasti pa daru ponižnosti in medsebojne ljubezni ter edinosti.

Ta prošnja bodi naš uvodni pozdrav, ko Vas v imenu Pripravljalnega odbora starih in novih slovenskih naseljenecv prisrčno pozdravljam v naši sredi

č. g. Janez Hladnik,

ki je v svojem govoru izvajal:

Štirinajst let je, ko sem se predstavil prevzvišenemu v škofiji z namenom, da bi mi dal pameten in očetovski nasvet, ali vsaj eno bežno misel, ko sem leta 1935 bil odločen, da grem v Argentino. Vprašal sem škofa, ali naj grem ali ne. Škof mi je odgovoril: "Bil sem v USA, obiskal naše izseljence, videl njih telesne in dušne potrebe in ugotovil, da domovina od svojih izseljencev veliko pričakuje, od njih — veliko terja, ne stori pa ničesar. In vendar je doma veliko dušnih pastirjev, ki bi lahko šli tja in prinesli dobro knjigo, jim ohranili jezik, ali vsega tega nismo storili. Zato gospod Janez, božji blagoslov naj gre z Vami. Doma nihče ne bo nespovedan umrl, če sam ne bo hotel." V teh besedah je bilo izraženo čutenje škofa do tistih, ki so proč od domovine. Slovenski izseljenci v Argentini so Vam ohranili vedno lep spomin, prej in pozneje. Ko je prišel vihar svetovne vojne, je tedaj marsikdo gledal skozi meglena očala na dogodke v domovini ali žal besede proti škofu nisem slišal iz slovenskih ust. In vse do leta 1945 v Argentini ni nihče javno dejal žal besede proti slovenski duhovščini in škofu. Tedaj pa se je razbohotila laž po vsem svetu in ne bi si mislil, da se bo tu ali tam poznalo posledice organizirane laži,

z geslom: Vi ste naši, mi smo z vso ljubeznijo Vaši zdaj in vse dni!

Vsem je tudi sporočil, da je Nj. Em. kardinal in nadškof Buenos Airesa dr. Santiago Luis Copello zaradi boleznih zadržan, da bi se udeleževal naših prireditev, pač pa pošilja vsem navzočim svoj blagoslov in pozdrav.

Takoj nato je podal besedo zastopniku starih slovenskih naseljenecv v Argentini.

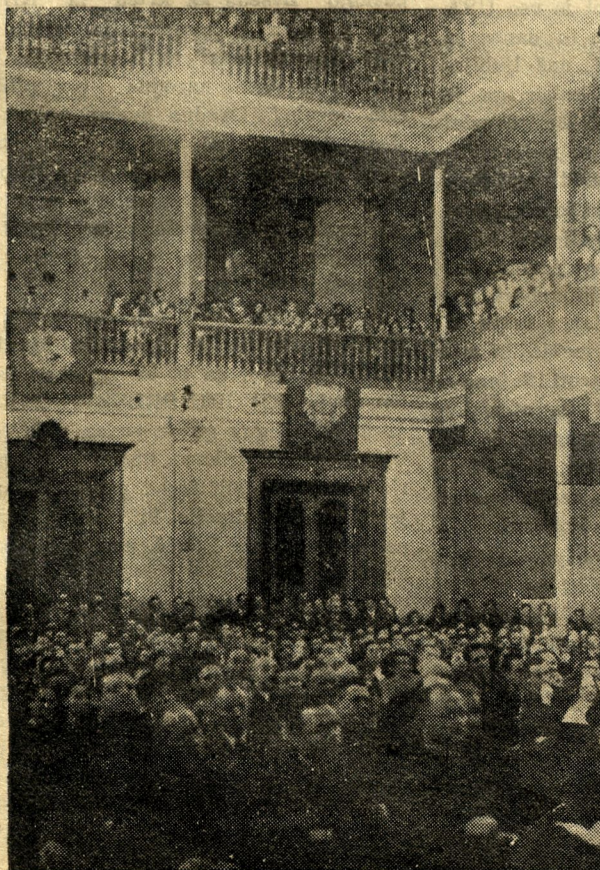
Na oder je stopil

prihajajoče iz enega samega gnezda. Večina je čakala mirno doma na prvo pravo besedo iz domovine. In tako Vam danes lahko v imenu vseh poštenih starih slovenskih naseljenecv zagotovim, prevzvišeni; njih srca so ostala zvesta Bogu, Mariji in Vam. Naj Vas pozdravim v imenu vseh starih slovenskih naseljenecv, posebno še naših primorskih rojakov, ki so v navalu prvega terorja odšli iz svoje domovine. In če ste slišali napad na Vas, prevzvišeni, vedite, da ga ni napisal Slovenec, ampak je prišel napisan od drugod. Ljudje so še boljše in jasneje videli, kaj je prava resnica in kako grde laži so širili proti Vam. Hotel sem javno nastopiti in pokazati, kako neutemeljeno je vse, kar so klevetniškega proti Vam govorili in pisali. Toda Vi sami ste to najbolje napravili, ko ste prišli sem.

Pred štirinajstimi leti sem s seboj v Argentino odnesel lep spomin na mojega škofa. Zadnjikrat sem večerjal v škofiji, zadnjo noč sem spal v škofiji, zadnjo sv. mašo sem imel v škofijski kapeli in zadnji pozdrav sem prejel od svojega škofa: "Pojdite in Bog naj bo z Vami! Če Vam bo tujina težka in neznanos, doma Vas vedno čakamo z odprtimi rokami." Pa je Božja Previdnost obrnila drugače; zgodilo se je, da sprejemam jaz svojega škofa v tujini. Dobrodošli med nami! Ko boste odšli, ponosite s seboj lep spomin ne samo na nove Slovence, ampak tudi na nas stare slovenske naseljence, ki smo ohranili slovensko srce in ostali zvesti Bogu, narodu in domovini!

Dolgo in navdušeno ploskanje je sledilo besedam g. Hladnika, saj je bilo v dvorani zelo lepo število naših rojakov-staronaseljencev, ki so prišli izpričati, da je že velika večina naših rojakov že na strani misli in načel, ki jih izpovedujejo novonaseljenci.

Za njim je v imenu Društva Slovencev spregovoril njega predsednik

Pogled na del dvorane "El Salvador" med govorom Prezvzišenega v nedeljo, 16. oktobra.

g. Miloš Stare,

ki je v lepi in zanosni obliki povedal naslednje:

Prevzvišeni!

Spoštovani gostje! Drage Slovenke in Slovenci!

Naš škof dr. Gregorij Rožman je danes v Buenos Airesu v Argentini med nami slovenskimi begunci. Ob tem dogodku mi je, prevzvišeni, poverjena naloga, da Vas pozdravim in da povem, kaj Slovenci ob tem dogodku čutimo. Moral bi imeti dar govora, kot ga nimam, in moral bi imeti moč doživetja ter silo besede, kakor jo ima naš veliki pesnik Jeremija Kalin, da bi bil kos tej nalogi. Zato oprostite, prevzvišeni, če moj pozdrav ne bo tak, kakor ga zaslužite. Slovenke in Slovenci, oprostite mi, če ne bom zadosti veren tolmač vaših čustev in želja.

Kadar koli se spomnim na ime, delo in osebnost našega škofa dr. Rožmana, mi misli vedno uidejo v leto 1937, ko smo bili Slovenci zbrani v Celju. Stali smo okrog govorniškega odra, na katerem je bil mož mogočne postave, markantnega obraza in silne besede. Kljub visoki starosti je bil nadškof Jeglič telesno izredno čil in krepak. Njegov duh pa je bil že odmaknjen v onostranstvo, od koder je črpal navdajenja za preroške besede, ki jih je govoril kot slovenski Mojzes. Napovedal je Satanovo fronto, povedal je, da bomo doživeli strašne čase in da bomo potrebovali velike može. Ko je govoril te besede, je udarjal ob govorniški oder tako, da je bil odmev njegovih udarcev kot grom pred strašno nevihto. Zdi se mi, da je tedaj nadškof Jeglič neposredno pred svojo smrtjo položil na rame našega škofa dr. Rožmana silno breme. Breme, ki ga je mogoče naložiti samo velikemu možu. Nismo pa slutili, da se bodo tako strašno izpolnile prerokbe nadškofa Jegliča nad nami.

Prišlo je leto 1941. Naš narod so krlžali in razkosali. Trije sovražni mejaši so mu prižgali mrtvaško svečo in čakali njegove smrti. Bil je hud čas. Pa se je ravno tedaj dvignila proti našemu narodu še strašna Satanova fronta, ki jo je videl in napovedal nadškof Jeglič. Ta Satanova fronta je začela svojo borbo s streli laži in zvijače. Priznamo, da je to orožje imelo uspeh: zmeda, že povzročena po treh okupatorjih, je s tem še bolj narastla. Za lažjo in zvijačo pa je Satanova fronta porabila še druga sredstva: umor in zločin vsake vrste. Končno je razpela nad svojo fronto geslo: Naš bog so rop, požig, umor! Narod naš je bil resnično zmeden, ker nikdar se ni videl pred seboj nagromadene toliko zlobe, toliko zločinov, toliko grozot in toliko lastne krvi. Skoraj v obupu se je porodila misel,

da se je ves svet zarotil zoper njega in da ga ni, ki bi mu pomagal.

Imeli pa smo v tej dobi moža in to velikega moža, kot ga nam je napovedal pokojni Jeglič. Ta veliki mož, naš škof dr. Rožman, se je visoko dvignil nad zmedo, ki je vladala v naši zemlji, in šel pred nami kot vodnik. Ko je Satanova fronta z vso genialno kriminalnostjo omreževala Slovence in jih v prvih začetkih hotela zavesti na kriva pota, je naš škof dr. Rožman vstal kot UČENIK. Poučeval je, pojasnjeval in rotill ter prosil. Moral je povedati, da je zločin zločin, moral je povedati, da je laž laž; moral je povedati, da sta njegov nauk ljubezen in pravica. Nikomur ni zapiral vrat, vsakogar je poslušal, vsakomur pojasnjeval in za vsakogar našel dobro besedo.

Kljub strogosti pa, ki jo je moral včasih porabiti kot učenik, pa je ostal vsem nam vedno DOBER PASTIR. Ni poznal razlike strankarske pripadnosti ali svetovnega nazora, ni poznal opredeljenosti v borbi revolucije, ni ločeval siromašnih in bogatih, vsem je bil vedno dober pastir. In ves čas je upal, da bo kot dober pastir vseh našel razumevanje in da bodo njegove besede padle na rodovitna tla. Le premnogokrat pa je žel zaničevanje in obrekovanje, njegova dobra dela in pota so mu šтели v zlo.

Satanova fronta je v prvih začetkih govorila, da spoštuje Cerkev in ni proti Bogu. Toda ni dolgo trajalo, ko je z vso silo napadla Cerkev in vero. In naš veliki škof je moral tedaj nastopiti kot VELIKI DUHOVNIK. Ni bilo sile, ki bi ga mogla zadržati, da ne bi branil nauka Cerkve in ga ohranil čistega. Ni je bilo sile, ki bi ga zadržala, da ne bi javno in z vso odločnostjo obsodil nauka, ki ga je širila Satanova fronta. Zato je obsodil njen nauk, odločno obsodil, ni pa obsodil ljudi, ki so ga učili in izpovedovali.

Šel pa je naš veliki škof dr. Rožman še dalje. Ni ostal nam samo učenik, dober pastir in veliki duhovnik. Svetopi-semsko prisposodo o USMILJENEM SAMARIJANU je med nami Slovenci oživitvoril tako močno, da ne najdemo primere. Tolažil je in celil rane in ni vprašal, kdo si in zakaj trpiš.

Ko je bil takoj v začetku okupacije znani tržaški proces naš dr. Rožman ni vprašal, kdo so obtoženci, za katerih življenje gre, ali so komunisti ali niso komunisti, šel je in prosil za njih življenje. Borovniški proces — desetih nam slovenskih mož in žena je šlo za življenje. Škof Rožman gre, prosi, roti in dokazuje pred okupatorjem poštenost teh Slovencev. In tako je šlo naprej. Deset in deset, sto in sto prošnja je napisal, potov opravil. Da, v tisoče so šle nje-

gove intervencije. Prišlo je tako daleč, da je prosil za življenje tistih, ki so njemu samemu stregli po življenju. Ko je bil proces proti samemu generalnemu sekretarju Komunistične partije Tomšiču, je škof Rožman šel in prosil za življenje teh ljudi, in storil prav vso, kar je bilo v njegovi moči, da bi jih rešil iz rok okupatorja. Naševal bi še lahko nadalje imena Šlander, Stanovnik, Omahen itd. itd. Pa so bili tisoči Slovencev v taboriščih Rab, Gonars, Renicci, Padova in drugih. Dan za dnem je prosil rešitve pri okupatorjih za te trpine. Pa so prišli talci. Ko še ni prebolel prve žalosti, ko je vedel za smrt idealnih naših ljudi, povzročeni po komunistični roki, že je šel na pot in prosil naj okupator ne strelja talcev. Klical je: Ne maščujte s krvjo in ne kličite nove: Pred njegovo sobo v škofijskem dvorcu je bila dan za dnem vrsta ljudi. Vseh stanov in poklicev, vseh svetovnih nazorov, starši in otroci. Prosil so in iskali pomoči; vse je poslušal, vsem skušal pomagati in enako dobro besedo je imel za tistega, ki je še prejšnji večer na rajonskem sestanku koval načrte, kako bodo še bolj blatili našega škofa in kakšno smrt mu bodo pripravili.

Tak je bil naš škof dr. Gregorij Rožman. Pa vse to je minilo. Prišel je čas, ko smo morali zapustiti domovino. Naš škof je hotel ostati doma, čeprav je vedel, da mu pripravljajo sredi Ljubljane grmado. Vedel je, da ga doma čakajo trpljenje in smrt, toda hotel je ostati. Mislim, da storim svojo dolžnost, če se danes zahvalim vsem tistim, ki so ga v odločilnem trenutku preprosili in pregovorili, da se je umaknil in odšel iz domovine. Zapustil je svoj dvorec, in kakor je šel tedaj ob spokojni procesiji s križem na čelu po ljubljanskih ulicah, tako je odšel na čelu žalne procesije svojih trpinov preko Ljubelja. Doma ga je čakalo hudo, toda ko je prišel v tujino, ga je sprejelo ponižanje, trpljenje in grožnja. Morda mu ne bi bilo prav, če bi tu naševal vsa ponižanja. Pretrpel pa je še najhujše, dobil je nož v srce, ko so bili vrnjeni naši tisoči, tisti, ki jih je ljubil z vsem očetoškim srcem, tisti, ki so z njim stali, mu sledili in branili z orožjem, kar je on kot naš veliki duhovnik in učenik učil.

Minilo je tudi to. Prišel je v Ameriko. Ne počiva. Prva stvar mu je bila: kje so moji Slovenci. Obšel je vso USA in Kanado kot misijonar in danes je med nami tu v Argentini, naš ljubljenski škof, naš veliki mož, kakor ga je prerokoval Jeglič. Mislim, da govorim iz src vseh, če rečem, da bi radi zaklicali vsemu svetu: Imamo med nami svojega škofa, tistega škofa, ki je vodil svoj slovenski narod v letih trpljenja, ki je prvi spoznal, kaj je Satanova fronta, kar še danes premnogi voditelji velikih narodov in po tolikih izkušnjah v svetu ne vedo. So še vedno vodilni možje, ki mislijo, da se bodo mogli proti Satanovi fronti boriti le s topovi in atomsko bombo. Ne! Ne bodo je zmagali, če ne bodo vzeli v roke tudi orožja, ki ga Satanova fronta nima in ga ne bo imela: orožje pravice resnice in ljubezni.

Prevzvišeni! Postava pravi, da Vas moramo spoštovati, ubogati in slediti Vašim naukom. Mislim, da govorim v imenu vseh, če rečem; Izpolnili bomo to postavo. Za nas pa, ki smo svoje vrste ljudje, prevzvišeni, pa velja še eno: Ni je večje vezi, kot je skupnost v trpljenju, odpovedi, žrtvah in krivicah. Vi ste vse to delili z nami in s svojim narodom, zato je ni sile, ki bi vez med Vami in nami uničila.

Prevzvišeni! V imenu vseh Sloven-

Nedeljski dopoldan je Prevzvišeni prebil med prvoobhajanci. Po sv. maši so ga obkrožili na župnijskem dvorišču, mu poljubljali škofovski prstan in se z njim pogovarjali.

cev v Argentini tole prošnja: ostanite nam še nadalje naš učenik, naš dobri pastir, naš veliki duhovnik in naš samarijan.

Ka se je poleglo navdušeno ploskanje so Združeni cerkveni pevski zbori zapeli skladbo Jože Osana: "Tu es sacerdos".

Po kratkem odmoru se je začel drugi del prireditve. Uvodoma je, režiser Jože Petrič občuteno recitiral pesnitev: "Oj hišica očetova...", takoj nato pa je pevski zbor "Gallus" predvajal kompozicije Hubada, Marolta, Adamiča in Tomca. Tako je zlasti lepo podal "Gorčez izaro" in pa Maroltovo priredbo koroške narodne "Pojdem v rute". Vse štiri pesmi so bile podane v dovršenem koncertnem stilu, vodil pa je zbor njegov prevodja dr. Julij Savelli.

Sledil je vsekakor najuspelejši skupinski nastop dramske oblike, ko so pripravljali na oder "bosi begunčki" in v igri ter lepo sestavljeni besedi podali poč in položaj naših najmlajših. Vso točko so odigrali otroci iz otroških vrtecev pod vodstvom učiteljice IDNAVE.

Umetniški višek vse akademije pa je bil dosežen z nastopom operne in koncertne pevke France Golobove. Iz Haendelovega oratorija "Mesija" je pevka z globokim doživetjem podala "Molitev", nato pa starofrancosko kompozicijo "Besede na križu" in "Križev pot." Sledila je kompozicija Jožeta Osane "Zasuta usta" na besedilo Fr. Balantiča in nato narodna "Ko ptičica sem pevala." Izredno močan aplavz je sledil vsaki pesmi, pač le delen izraz splošni ugotovitvi, kako izredno je pevka v svojih bogatih sposobnostih še napredovala. Zelo dovršena je bila tudi spremljava pianista prof. Osane na klavirju.

Igrski prizor "V pričakovanju" pa je bil sestavljen in podan po igralcih IDNAVE tako, da bi bil nekako dostojen okvir GOVORU PREVZVIŠENEGA in je bil njegov govor podan nekako v sredino vsega prikaza. Pesmi in dramski prizori so bili izpod peresa Jeremije Kalina, recitacije in celotno režijo pa je vodil Jože Petrič, nastopali pa so člani IDNAVE.

Ko je prevzvišeni stopil na oder, ga je pozdravil silen aplavz vse dvorane. Dolgo je trajalo, da je mogel spregovoriti. Večkrat prekinjen z navdušenim odobravanjem je prevzvišeni imel govor, ki ga prinašamo na uvodnem mestu.

Besedam prevzvišenega so sledili simbolični prizori, zajeti v "Zmagoslavno

(Nadaljevanje na 9. strani)

Nepopisno navdušenje je vzvalovilo v veliki dvorani "El Salvador", ko je Prevzvišeni stopil na oder. Obdan od igralcev prizora "V PRIČAKOVANJU" govori zbranim Slovincem.

NA OBISKU MED SVOJIMI

Po slavnostni pozdravni akademiji v čast prihoda škofa g. dr. Rožmana v Argentino v dvorani El Salvador v ulici Callao, se je prevzvišeni v spremstvu č. g. Julija Slapšaka, Janeza Hladnika in g. Oreharja kljub že pozni uri pripeljal na obisk slovenskim družinam fantom ter dekletom, ki stanujejo v veliki hiši, katero ima v najemu Društvo Slovencev.

Visokega obiska so bili stanovalci te hiše izredno veseli. Vsi so se zbrali na vrtu, kjer je prevzvišenemu izrekel najprej dobrodošlico upravnik hiše g. Matevž Železnikar, v imenu mladih fantičev so pa stopili pred svojega nadpastirja Krošljev Bojan, Mihljev Jožek in Poglajenov Gustl. Izročili so mu šopek nageljnov in izrazili svoje veselje nad njegovim obiskom s priložnostno pesmico.

Prevzvišeni se je nato pogovarjal z vsemi stanovalci te hiše, se zanimal za vsakega posebej in si nato ogledal skoro vsa stanovanja in prostran vrt. Ka-

kor povsod, so bili tudi tu njegove največje pozornosti deležni otroci. Z njimi se je tako prisrčno pogovarjal, kakor se zna samo on, tako, da je imel ob sebi stalna njihovo družbo.

V veliko čast so si šteli stanovalci te hiše, da so lahko prevzvišenega pridržali tudi na večerji, med katero ga je z lepim govorom pozdravil še g. dr. Kačar. Tudi najmlajše deklice niso hotele zaostati za starejšimi in so za škofovo večerjo doprinesle tudi "svoj delež". Po rajalnem nastopu mladih kuharic je najmlajša med njimi — Terezika Marnova — podarila prevzvišenemu torto. Naš vladika se je deklicam zahvalil za njihov trud in jih nagradil s tem, da je sam razrezal torto, tako, da je zase pridržal samo en kos, ostale je pa razdelil med mlade "kuharice", ki so se takoj pred njim prepričale, da je bila torta zelo dobra.

V prijetnem razpoloženju je prekmalu minil večer.

V neizbrisnem spominu bo ostala vsem slovenska birma v veličastni baziliki San Carlos v Buenos Airesu. Prevzvišeni podeljuje po slovesni sv. maši slovenski mladini zakrament sv. birmе.

Bogom, kdor to vez pretrga mora iti v prepad."

Nato se je začela pontifikalna sveta maša, pri kateri je asistirala tukajšna slovenska duhovščina. Arhidijakon je bil č. g. Karel Škulj, dijakon č. g. Novak France, subdijakon njegov brat Stefan, asistenta č. gg. Slapšak in Orehar, ceremonijer č. g. P. Ciril Petelin, lumiferix in akolti č. g. Kolenc, Malenšek, Smolič, Avguštin, p. Gabrijel Arko in provincial hrvaških frančiškanov. Med svečano pontifikalno škofovo sveto mašo je pevski zbor "Gallus" pod vodstvom g. dr. Julija Savellija pel izvorno, za škofov prihod zloženo Osanovo skladbo "Tu es sacerdos", nato pa veličastno Mozartovo "14. sveto mašo v C-duru." Petje je bilo tako pravi cerkveni koncert v velikem slogu, kot bi člo-

vek pred enim letom ne pričakoval, da bomo kdaj zmogli novi naseljenci tako mogočne skladbe. Pri orgljah je bil prof. Osana. Najveličastnejše in polno je izzvenela zaključna Haendlova "Aleluja" iz oratorija "Mesija", v kateri je prišla do polnega izraza vsa moč našega prvega tukajšnjega zbora. Med sveto mašo je Prevzvišeni podelil mnogo svetih obhajil. Po sveti maši pa se je začelo sveto birmovanje otrok, za kar je vse potrebno pripravil č. g. p. Ciril Petelin. Novonaseljensko mladino je pripravil za sprejem svetega zakramenta č. g. Orehar, staronaseljenske pa č. g. Janez Hladnik. Vseh birmancev od najmlajšega — 6 let — do najstarejšega — 19 let — je bilo 118 in sicer: novonaseljencev 90 (51 dečkov in 38 deklic), staroslovencev 26 (14 dečkov in 12 deklic), 1 Poljak (deček) in 1 Litvanec (deček) z dvanajstih različnih škofij. Birmanci so se zvrstili pred oltarjem in po sredi velike cerkve, da je bilo kot v ljubljanski stolnici, le še vse mogočnejše in prostornejše je bilo in veličastnejše. Med birmovanjem so verniki molili sveti rožni venec. Po zadnjem blagoslovu pa so birmanci zopet napravili špalir Prevzvišenemu in duhovščina ga je pospremila po cerkvi do vhoda in na avto.

To je bil resnično veličasten praznik za vse Slovence. Novi in stari Slovenci so napolnili mogočno baziliko in občutje smo imeli, da smo v ljubljanski stolnici zbrani okrog svojega škofa. Birmanci pa so imeli še posebej svoj praznik. Občutili smo in tudi oni, da nismo več begunci, da smo že svobodni ljudje, ki iz taboriščne bede že jadramo v blagostanje, ki vlada v tej deželi. Tisti del okrog velike bazilike in vsa vozila, podzemске in nadzemске železnice so bila ta dan polna Slovencev. To je bil naš dan.

Slavnostno kosilo v čast prevzv. škofu g. dr. Rožmanu

Po birmi, v ponedeljek 17. oktobra, je bilo v župnijskih prostorih pri sv. Juliji v čast prevzv. škofu slavnostno kosilo, na katerega so bili povabljeni člani odbora Društva Slovencev, Pripravljalnega odbora za sprejem škofa, v. Bs. Bs. Airesu živeči člani Narodnega odbora ter predstavniki slov. kulturnih in prosvetnih ustanov in zastopniki starih slovenskih naseljencev iz različnih krajev prestolnice in njene bližnje okolice.

Prevzvišenega je med kosilom v imenu vseh pozdravil s prisrčno zdravico predsednik Društva Slovencev Miloš Stare in dal izraza veselju vseh, da imamo v svoji sredini svojega ljubljene škofa. Posebej je še poudaril veselo dejstvo, da so se na tem prvem uradni sestanku zbrali predstavniki proti-

komunističnih novih in starih naseljencev, med katerimi jih je precej, ki so prihajajočim našim ljudem storili izredno veliko dobrega.

Prisrčen pozdrav je veljal tudi potnemu spremljevalcu prevzvišenega č. g. Juletu Slapšaku, ki ga danes zaradi njegovega ljubeznivega nastopa pozna že skoro vsak Slovenec v Buenos Airesu.

Prevzvišenega je nato pozdravil še zastopnik starih slovenskih naseljencev, nakar se je za pozdrav zahvalil č. g. Jule Slapšak.

Kosilo je poteklo v prijetnem razpoloženju, prisrčnem vzdušju ter prijateljskem pogovoru s prevzvišenim in g. Slapšakom.

Vsi smo veseli in srečni, da imamo svojega ljubljene škofa v svoji sredini. Pa tudi prevzvišeni je rad med nami in je kljub številnim dnevnim obiskom vedno vesel in dobre volje. Na sliki: Krošljev Bojan in Mihljev Jožek ter Poglajenov Gustl so v imenu fantičev izročili Prevzvišenemu šopek, upravnik društvene hiše g. Železnikar mu pa izreka dobrodošlico v imenu vseh stanovalcev te hiše.

Slovenska sveta birma Buenos Airesu

V ponedeljek, 17. oktobra na argentinski državni praznik, je bila napovedana sveta birma. Že mesece prej so se otroci pripravljali na prejem svetega zakramenta, ki naj bi ga jim podelil ljubljanski škof ob svojem obisku. Zdaj je prišel ta težko pričakovani in slovesni trenutek. Pripravljalnemu odboru je uspelo dobiti za ta sveti obred eno največjih in tudi najlepših buenosaireških cerkva, znano baziliko na ulici Hipolito Yrigoyen 3900, ki jo je Slovincem za-

celo dopoldne odstopil salezijanski gospod župnik č. g. Zitta. Mogočna cerkev v mavriškem slogu, z dvema oltarjema drug nad drugim in veliko galerijo, je bila okrašena z belimi škrnicelji, ki veljajo tu za najlepše in najdragocenejše lepoto. Cerkev je posvečena Srcu Jezusovemu v glavnem oltarju in prav ta dan je bil praznik največje častilke Srca Jezusovega svete Marije Marjete Alakok. Mogočen vtis, ki ga je napravila okrašena bazilika na slehernega Slovence, bo ostal neizbrisen v spominu in obdan še s spominom na sveto birmo priljubljenega našega nadpastirja. Zjutraj ob 9 uri se je pripeljal z avtom pred cerkev, kjer so ga sprejeli duhovščina in birmanci z botri ter napolnjena cerkev Slovencev in ga pospremili pred glavni oltar, ob petju Pogacarjeve skladbe "Ecce sacerdos magnus" cerkvenega zbora "Gallus". Prevzvišeni gospod škof je po kratki molitvi stopil pred oltar in spregovoril na zbrane Slovence svoje očetovske besede:

"Namen birmе je utrditi Vas v veri po milosti svetega Duha, da jo stanovitno spoznamo in po njej živimo. Vero moramo v dejanju pokazati, in to najbolje storimo z molitvijo. V molitvi se pogovarjamo z Bogom, zato mora biti molitev zaupna in stanovitna. Je vez družine, ki se zbira v molitvi, je vez z

SLOVENSKI PEVSKI ZBOR GALLUS

Pod vodstvom g. Dr. Julija Savellija je pel pri vseh škofovih slovesnih mašah v cerkvi sv. Julije in v baziliki San Carlos. V dvorani "El Salvador" je izvajal koncertni program pri slovesnem sprejemu Prevzvišenega.

(Nadaljevanje z 8. strani)

pesem". Zaključil jih je zmagoviti Haendlov "ALELUJA" iz oratorija "Mesija". Odpel je to skladbo pevski zbor "Gallus".

Le počasi se je po tem zanosnem koncu prireditve začela prazniti dvorana. Prevzvišeni je posebej čestital vsem nastopajočim in se jim zahvalil za tolik trud, ki so ga vložili v prireditev. Z mnogimi se je nato še posebej pogovarjal in se pozanimal za njihov položaj. Med ponovnim pozdravljanjem in vzklikanjem se je prevzvišeni nato vrnil na svoj dom.

Tako k akademiji, kakor verskim obredom v cerkvah, so spontano prihiteli tudi člani drugih imigrantskih narodnosti, tako Hrvatje, Slovaki, Srbi, Čehi, Poljaki in drugi.

ŠKOF G. DR. ROŽMAN V CIUADELI

V ponedeljek popoldne se je naš škof g. dr. Gregorij Rožman okoli štirih popoldne odpeljal z avtomobilom, ki mu ga je poslal ciudadelski župnik č. g. Agustín Elizalde, v Ciudadelo, kjer so mu tamkajšnji domačini pripravili lep sprejem. Sprejemu je prisostvovalo tudi precej Slovencev, ki žive v tem kraju. Škofa je pričakal pred cerkvijo župnik č. g. Elizalde ter ga v spremstvu domačinov povedel najprej v cerkev, kjer se je prevzvišeni zahvalil pred tabernakljem, nakar je odšel v dvorano pod cerkvijo, kjer sta ga poleg številnega občinstva, domačinov in Slovencev pričakovala oba ciudadelska pevska zbor.

Ciudadelski župnik č. g. Elizalde je imel lep nagovor, v katerem je poudaril prevzvišenemu, da mu je v veliko veselje, ko vidi vsako nedeljo in praznik v svoji cerkvi toliko Slovencev, ki so zaradi svojega trdnega verskega prepričanja v zgled vsem njegovim vernikom. Poudaril je, da je z veseljem sprejel Slovence v svoji fari in da razume njihovo čutenje in mišljenje, razume njihove težave in borbe in da se jim je zato postavil ves na razpolago s svojim nasvetom in pomočjo. Dejal je, da naj bo "ciudadelska cerkev njihova cerkev" in da jim je dal na razpolago tudi dvorano pod cerkvijo za "njihovo dvorano". Prevzvišenemu se je pristrčno zahvalil za njegov obisk in ga prikazal kot spoznavalca vere, kot velikega borca proti komunistični nevarnosti in moža, ki je znal v pravem času povedati in pokazati na nevarnost, ki grozi nje-

govemu narodu in vsemu svetu.

Oba pevska zbor sta nato zapela ob kviavirski spremljavi tri kriolske pesni: Bailecito (Gomez Carilo), Vidala Santiagueña (Gilardo Gilardi) in Tranco a tranco (Armando Schiuma), nakar se je prevzvišeni zahvalil za lep sprejem in posebej g. župniku za vso njegovo naklonjenost do Slovencev. Poudaril je, da je pač veliko več vredna v tujini duhovna pomoč in nasvet od materijalne in to pomoč, da Slovenci pri g. župniku vedno dobe.

Po sprejemu se je prevzvišeni z navzočimi pomudil nekaj časa v prijetnem razgovoru, nakar se je odpeljal v Retiro Cardinal Copello — Dom duhovnih, vaj, kjer je prav ta dan imelo zaključek zaprtih duhovnih vaj 44 slovenskih fantov - delavcev.

Prevzvišeni je imel na duhovnih vajah zaključni govor, nakar je bila prirejena skupna večerja, kateri je prisostvoval tudi generalni asistent argentinskega JOC-a, ki je pozdravil našega škofa v svoji sredi. Poudaril je tudi, da je navdušen nad našimi fanti, da se čudi njihovi podjetnosti in pridnosti, ko so si ustanovili že svojo tiskarnico in knjigovoznico in da jih postavlja v zgled svojim fantom. Dejal je, da poudarja še enkrat, da je vedno pripravljen pomagati njihovim naporom, da pa tudi njih prosi za pomoč z nasveti in dejanjem.

Večerja se je nato zaključila v razgovoru s prevzvišenim, ki se je z vsakim fantom pogovarjal o njegovem delu, načrtih in upanju v bodočnost.

Prisrčen sprejem Prevzvišenemu v Bernalu

18. oktobra dopoldne ob pol 11 je prevzvišeni obiskal župno cerkev sv. Janeza Evangelista v Boki, kjer je nastavljen salezijanec č. g. Janko Mernik, ko se je pomudil malo med mladino na dvorišču zavoda, je v spremstvu g. Oreharja in salezijanca Janka Mernika nadaljeval pot proti Bernalu, kjer so ga v zavodu Marije Pomočnice navdušeno pozdravile Hčere Marije Pomočnice in lepo število aspirantinj, ki se pripravljajo tamkaj na noviciat. Med temi sta tudi Slovenki Tinka Lovše in Rezka Lužovec. Medtem, ko se je prevzvišeni ponudil za trenutek pred Najsvetejšim, so mu zbrane gojenke ubrano zapele "Pozdravljen, Pastir". Nato so g. škofa po lepi argentinski navadi s ploskanjem sprejele vse stanovalke zavoda. Prevzvišeni se je zanimal za to in ono in navduševal gojenke za lepo redovno življenje, jim želel obilo uspe-

ha na začetni poti ter jim podelil svoj blagoslov.

V župni cerkvi Marije Čuvarice v Bernalu je zvonilo poldne, ko so prevzvišenega sprejeli številni duhovniki in kleriki in lepo število dijakov v Don Boscovem Zavodu v Bernalu. Vsem tem je veljal danes glavni obisk prevzvišenega, saj se v tem zavodu nahaja 15 slovenskih študentov, ki so v želji po knjigah in lepih študentskih letih našli v njem drugi dom in razumevajoče srce.

Najprej je izrekel prevzvišenemu dobrodošlico Ivan Lužovec, Avanzo Marjan pa mu je v imenu vseh izročil lep duhovni šopek — sad molitev, žrtev in premagovanj mladih src.

Dolgo je trajalo, preden so se razvrstili vsi, "črni in beli", za poljub škofovega prstana. Ko je zbranim stanovalcem (Nadaljevanje na 11. strani)

Najlepši spomin za vse prvoobhajance bo pač njihova slika s Prevzvišenim. Poleg škofa sedita na levi strani č. g. Janez Mernik in č. g. Julij Slapšak, na desni strani pa č. g. Anton Orehar in č. g. p. Ciril Petelin.

POZDRAVI IN ZAHVALE

Slovencev v Argentini ob obisku škofa g. dr. Rožmana, ki sta jih v njihovem imenu odposlala v Cleveland, U.S.A., predsednik Društva Slovencev Miloš Stare in predsednik Pripravljalnega odbora za sprejem škofa Franc Kremžar:

Predsedniku Dr. Mihju Kreku:

Spoštovani gospod predsednik!

Slovenci v Argentini imamo velik praznik. Med nami je naš ljubljenski škof dr. Gregorij Rožman, ljubljanski vladika. Srečni smo, da zopet gledamo tega našega velikega moža, ki je v domovini v najtežjih letih naše tisočletne zgodovine stal narodu v središču in ga preroško varoval pred nevarnostjo azijskega, ki je zdaj zalilo Slovenijo ne po naši in najmanj po njegovi krivdi. Z nami je delil pozneje vso bedo begunstva in zdaj naseljenstva v novih krajih, ki so nas ločile v neizmerne zemeljske daljave. Toda on, naš dobri pastir, je preletel te razdalje in je zdaj med nami. V nas je s tem prihodom znova vzbudil vse tisto, kar je zvezano z našo polpreteklostjo.

Tako se spominjamo v teh slavnostnih dneh ob njem zlasti tudi Vas, gospod predsednik, ki ste tako kot on v domovini, stali v tujini v središču naše borbe za lepšo bodočnost Slovenije. Kot naš veliki gost tedaj v domovini, ste Vi gledali izredno jasno v bodočnost in ste stali skoraj osamljeni na naši straži tedaj, ko je premnogo drugih, katerim je bilo v tujini skrbeti za našo srečo, zapadlo dnevnim geslom zlaganih demagogov. Vi ste ostali trdno z nami, ko smo bojevali doma še svoj boj za obstanek med trenjem dveh svetov, ob Vas smo se vstopili, ko smo zapustili meje domovine in ob Vas stojimo zdaj z vso zvestobo in upanjem.

To Vam sporočamo, dragi gospod predsednik, v teh naših prazničnih dneh."

Častnemu kanoniku, prelatu Msgr. Johnu J. Omanu, predsedniku Lige kat. Slovencev v U.S.A.

Milostljivi gospod prelat!

Slovenci v Argentini, zbrani te dni okrog svojega dragega škofa prevzvišenega gospoda dr. Gregorija Rožmana, Vam pošiljamo svoje prisrčne pozdrave in se Vam, milostljivi gospod prelat, iskreno zahvaljujemo, da ste pod svojo gostoljubno streho sprejeli našega ljubljenskega nadpastirja, ki je z mnogimi izmed nas delil vso težo begunskega trpljenja.

Ko te dni, hodi med nami, nas obiskuje, blagoslavlja in bodri ter opominja k vztrajnosti v zvestobi do naših najvišjih idealov, občudujemo njegovo vedrost in optimizem.

Ob tem pa se vsi Slovenci v Argentini s hvaležnostjo spominjamo tudi Vas in prosimo Boga, da Vas bogato nagradi za Vašo dobroto in Vas ohrani na mnoga leta!

Izvolite sprejeti, milostljivi gospod prelat, tudi ob tej priliki izraze našega odličnega spoštovanja!

Lastniku in uredniku "Ameriške Domovine" g. J. Debevcu:

Velecenjeni gospod James Debevec.

V teh lepih dneh, ko je med nami v gostih naš ljubljenski ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman, se spominjamo tukašnji Slovenci tudi Vas in Vaše "Ameriške domovine", edinega lista, ki nam je stal v najtežjih trenutkih našega begunstva ob strani, braneč nas pred ameriški rojaki pred očitki in vzdevki, ki so nam jih kot sramotni žig pisali na čela od vzhoda in zahoda. Naš Prevzvišeni je bil med nami najbolj klevetan, pač ker je bil najbolj čist, in v Vašem listu je njegova čistost zablestela po svetu, ki ga je spoznal v vsej njegovi veličini. Zato se v tem trenutku, ko živi zopet med nami, ki ga ljubimo in vanj zaupamo, spominjamo tudi vašega deleža pri uravnavanju naše slovenske povojne usode in se vam zahvaljujemo za Vašo uvidevnost med vojno, Vašo pomoč po vojni in Vašo zvezo med raztresenimi Slovenci, ki jo vzdržujete sedaj, želeč vam mnogo uspehov.

Kranjski Slovenski Katoliški Jednoti:

Argentinski Slovenci praznujemo svoje velike dneve. Sredi med nami je naš ljubljenski nadpastir, prevzvišeni gospod dr. Gregorij Rožman in kamor pride, nam prinese blagoslov, veselje in utrjuje med nami edinstvo ter nas navdušuje za zvestobo do naših verskih in narodnih idealov. Njegov optimizem nam vsem vliva mnogo novega upanja.

V teh dneh pa se z hvaležnostjo spominjamo tudi vseh naših dragih rojakov v U.S.A., ki so ljubljenskega vladika sprejeli v svojo sredo in se ga z ljubeznijo oklenili. Tako smo tudi mi deležni sreče, da imamo danes našega škofa v svoji sredi.

Kranjski Slovenski Katoliški Jednoti želimo pri njenem delu za naše rojake mnogo lepih in velikih uspehov in vsem odbornikom in članom Jednote pošiljamo prisrčne pozdrave.

LJUBLJANSKI ŠKOF V LANUSU

Želja vseh Slovencev, ki upajo, da si bodo nekoč postavili svoje hišice v Lanusu, je bila, da bi naš slovenski škof blagoslovil njihova stavbišča. Z veseljem se je prevzvišeni odzval temu povabilu in je pohitel v petek, 14. okto-

bra proti večeru na kupljeno zemljišče v Lanus ter opravil blagoslovni obred v navzočnosti Odbora za nakup tega zemljišča. Nato je bil prevzvišeni s svojim spremstvom na večerji pri Hladnikovih, katerih dom stoji v neposredni bližini.

Prizor iz zaključne "Zmagoslavne pesmi" na sprejemni akademiji.

OSEBNE NOVICE

V San Martinu sta se poročila v soboto, 15. oktobra stavbenik g. Anton Mavrič in ga Zvonka Volta. Iskreno čestitamo!

V nedeljo, 23. oktobra, ob treh popoldne sestanek SFZ v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejia.

Vsa urarska in zlatarska popravila Vam hitro in solidno naredi urar

SILVO LIPUŠČEK

Calle Buenos Aires 3923
SAN JUSTO F.C.N.D.F.S.

(Nadaljevanje z 10. strani)

valcem zavoda podelil prevzvišeni svoj blagoslov, se je pomudil v tihi molitvi na grobu svetniškega misijonskega škofa Cestamagne, katerega posmrtni ostanki so našli svoj pokoj v tihem zavodovi kapeli. Verjetno se je g. škof zahvalil pokojnemu sobratu za dobroto, da je lahko prejšnji dan birmal v župni cerkvi v San Carlosu v njegovem škofovskem ornatu in delil apostolski blagoslov z njegovim pastoralom v roki.

Ko smo prišli iz cerkve, nas je presenetila Dolenčeva gospa, ki je zvedela; da je blizu g. škof. Z Nado in Erletom je prihitela pozdravit prevzvišega.

Prav iz srca smo se nasmejali mali Nadi, ki je pripovedovala, da tu v Argentini ni več Nada ampak Marija — tu namreč "nada" pomeni "nič"; kar tako "Nič" pa pred Argentinci tudi noče biti.

Žal je bil vedno vedri in veseli ravnatelj zavoda p. Guglielmo Cabrini odsojen. Zastopal ga je učni vodja p. Kunz, po rodu Nemec, ki je prevzvišenemu tolmačil zanimivosti zavoda in nas mimo izložbenega okna, kjer je bila pod sliko prevzvišenega izrečena iskrena dobrodošlica, peljal v obednico. Tam se je g. škofu predstavil še salezijanec p. Ragucci, član španske, argentinske, čilske, paraguajske in ecuadorske akademije znanosti in umetnosti ter p. Luis Pedemonte, dolgoletni salezijanski inspektor Južne Amerike. Med kosilom se je prevzvišeni kot brat med brati menil z domačini. Skupina slovenskih dijakov je ob sodelovanju argentinskih tovarišev priredila g. škofu kratko akademijo. Najprej ga je v gladki kasteljanski pozdravil Rantov Tone in mu v imenu vseh zagotovil spomin v molitvi, da bo lažje prenašal najtežjo žrtev, ki je — odtrganost od lastne črede. Nato se je prevzvišenemu v slovenščini zahvalil za obisk dijak Martin Štuhec in ga prosil blagoslova za vse

slovenske dijake v tem zavodu, da bodo mogli slediti božjemu klicu in izpolniti vrzeli v vrstah padlih slovenskih duhovnikov. Prevzvišeni se je čudil korajži teh mladih fantov, da so se tako zavzeli in zapeli nekaj slovenskih narodnih ter obrnili naše misli nazaj daleč čez morje v milo domovino. Združeni zbor klerikov in gojencev je nato zapel Vitonejevo "Napiitnico" in krasno štigriglasno Ontolisejevo "Pomlad", v kateri stotine mladih grl trga cvetje in ga poklanja v dar visokemu gostu.

Ko se je vsa slovenska mladina iz zavoda v Bernalu zbrala pri mizi okrog svojega duhovnega očeta, je č. g. (Nadaljevanje na 12. strani)

Pakele v Slovenijo

POŠILJA IZ ŠVICE

5 kg. kave Ia.
5 kg. sladkorja
5 kg. riža Ia.
5 kg. mila Ia.
5 kg. kakao holand.
800 gr. Ceylon čaja.

Moka, začimbe, poper, čokolada, milo itd.

Paketi po prosti izbori

Streptomycin, zdravila itd. Pravtako pošiljamo živilske pakete iz Buenos Airesa po dnevnih cenah. Izvozno dovoljenje, pakiranje in poština

\$ 19.50

Novo tekstilno blago do 5 kg.

\$ 25.50

Staro blago do 5 kg.

\$ 22.50

Pakete iz Buenos Airesa še nadalje sprejemamo in jih tudi odpošiljamo

PANETH Y Cía.
DIAGONAL NORTE 501,
of. 810

V svojem modnem salonu izdelujem obleke, kostume, plašče itd. po zadnji modi. Rojakinjam, ki si same šivajo, krojim po meri.

PAVLA ŽIROVNIK

DORREGO 2645/I. Dpt. D
— 1 kvadra Cabildo in Santa Fe —
CAPITAL

23. NOV. — MISIJONSKA NEDELJA — 23. NOV. DRUŽBA ZA ŠIRJENJE VERE

"CASA BOYU"

OLAZABAL 2336, tel. 76-9160
pol kvadre od oglja Cabildo 2300.

Velika izbira zapestnih ur švicarskih znamk; budilke po 28, 30, 32, 38, 40 pesov in naprej; poročni prstani zlati 18 krt. par od 125 pesov naprej; zaročni prstani, zlati 18 krt od 68 pesov naprej.

VSA POPRAVILA UR IN ZLATNINE — TOČNO IN ZANESILJIVO!

(Ob sobotah popoldne se lahko stranke zglase v našem stanovanju, ki je v isti hiši Olazabal 2338, Dto. 5, prvo nadstropje).

V prid misijonom in v pripravo na praznik Kristusa Kralja predvaja Slovenski kino "Resnici, Lepoti, Dobroti" prekresni velefilm

ALKAZARSKI JUNAKI

Ob čudovitem prikazu borbe mučeniške Španije za zmago nad brezbožnim komunizmom bomo najgloblje in najlepše podoživeli našo lastno borbo za zmago Kristusa Kralja.

V dvorani na Belgrano v nedeljo ob pol 6 in ob pol 8 zvečer.
Vstopnina 2 pesa.

ZAVITKI ZA JUGOSLAVIJO

Najstarejša dobrodelna organizacija v Evropi, priznana od Mednarodnega Rdečega križa, s čemer je podano popolno jamstvo za hitro in gotovo odpošiljatev paketov.

Zavitki so zavarovani in prihajajo v enem mesecu na določeno mesto po oddaji naročila.

Zavitek kave in sladkorja		Zavitek čaja	
5 kg brutto	\$ 51.50	1.2 kg brutto	\$ 54.50
2½ kg surove kave		1 kg čaja	
2 kg sladkorja		Zavitek ovsenih kosmičev	
Zavitek sladkorja		5 kg brutto	\$ 27.—
5 kg brutto	\$ 27.—	4.5 kg ovsenih kosmičev	
4.5 kg kristalnega sladkorja		Zavitek mila	
Zavitek čokolade		5 kg brutto	\$ 57.—
2.3 kg brutto	\$ 57.—	8 koščkov pralnega mila a 430 gr	
2 kg Fondant čokolade, 300 tablic		2 kosa toaletnega mila a 100 gr	
Zavitek riža		1 kos mila za britje 50 gr	
4.5 kg brutto	\$ 39.—	4 zavitki pralnega praška a 250 gr	
4 kg riža		Zavitek nogavic A	
Zavitek testenin		(brez poštne pristojbine) \$ 26.50	
5 kg brutto	\$ 44.50	1 par Nylon nogavic, prvovrstnih	
4.5 kg testenin		z gladkim šivom. Modne barve. Velikost 9, 9½, 10. Pri naročilu vse to navesti.	
Zavitek moke			
5 kg brutto	\$ 36.—		
4.5 kg moke			

Pristojbina za poštino in pakiranje je vključena v ceno paketov

ZAHTEVAJTE NAŠE POPOLNE SEZNAME

Poštna naročila, plačila s čeki in giro postal naslavljajte na "Colis Suisse"

Agencia Colis Suisse, 25 de Mayo 189, Buenos Aires

(Pasajes Marítimos y Aéreos)

(prejšnji naslov RECONQUISTA 144)

SUDAMERICAN BUSINESS OFFICE

LAVALLE 361, visoko pritličje — Tel. 32 - 4597 — BUENOS AIRES

CENIK POSEBNIH ZAVITKOV

1. ZA JUGOSLAVIJO

Tip OSR 1	5 kg sladkorja	m\$ñ	32.40
Tip OSR 2	10 kg sladkorja	"	60.—
Tip OSR 3	5 kg moke	"	36.—
Tip OSR 4	10 kg moke	"	66.—
Tip OSR 5	2,5 kg surove kave	"	42.—
Tip OSR 6	1,9 kg čistega kakaa	"	48.—
Tip OSR 7	5 kg riža	"	51.60
Tip OSR 8	2,5 kg surove kave	"	
Tip OSR 9	2 kg sladkorja	"	54.—
	3 kg moke	"	
	3 kg sladkorja	"	
	3 kg riža	"	72.—
Tip OSR 10	4 kg kondenziranega mleka	"	66.—
Tip M 12	1 kg cimeta	"	50.40
Tip M 14	1 kg popra (v zrnju in mletega)	"	78.—

2. Paketi SAMO za Avstrijo

7 kg sladkorja	\$ 25.—	3.5 kg egipčanskega riža	\$ 25.—
1.017 gr čokolade	" 25.—	1 l. italijanskega namiznega olja	" 25.—
1.250 gr kakao	" 25.—	1 kg prvovrstne svinjske masti	" 25.—
1.750 gr surove kave	" 25.—		

Mernik v imenu vseh izrekel prevzvišenemu dobrodošlico in mu zagotovil v svojem imenu in v imenu te mladine vdanost, ljubezen in pokorščino.

Po kosilu se je prevzvišeni prav po domače menil s slovenskimi študenti, ki so mu pripovedovali svoje žalostne in vesele zgodbe.

Gospod škof si je ogledal še temelje nove cerkve Marije Čuvarice, ki jo zida njen velik častilec p. Luis Pedemonte, ki je tudi navdušen borec za proglasa-

sitev za svetnika svojega gojenca Ceferina Namunkura, ki je umrl v sluhu svetosti. Bil je sin kralja Indijancev na Ognjeni zemlji. Prevzvišeni se je za to zadevo živo zanimal in z veseljem sprejel v dar več življenjepisov, ki popisujejo tega "divjega dečka" kot bodočega svetnika in zavetnika argentinskih nogometašev.

Kako prevzvišeni tiho dela dobra dela in podpira slavo Božje Matere Marije, to pot ni ostalo skrito. Videli smo,

da je skoraj neopaženo daroval lepo vsoto za novo cerkev.

Kar brž je potekel čas in g. škof je moral spet na cesto; da ponese svoj apostolski blagoslov še mnogim Slovenem, ki ga na tolikih krajih s hrepenejem pričakujejo. V hvaležnosti, da so njegove ovčice obnovile posvetitev Brezmadežnemu Marijinemu Srcu v lepi cerkvi Čudodelne Svetinje, je na poti k sv. Juliji obiskal to krasno Marijino svetišče.

Še eno misel h koncu: ko smo stali v Bernalu na dvorišču, mi je neki duhovnik, ki je videl, kako se naš prevzvišeni preprosto razgovarja z mladino rek: "Vaš gospod škof je pa res moderen in sodoben, ker je demokratičen. Tako preprosto se ne zna vsakdo obnašati!"

Res je. Velik je naš škof, ker zna biti velik med velikimi in kar je še več, majhen med majhnimi in mlad med mladimi.

Božični paketi za Jugoslavijo

POZOS 129

1. nadstropje

EUROPLATA

Buenos Aires

Posebni paketi za Jugoslavijo

DOBAVNI ROK 3 — 4 TEDNE.

Carine prosti in zavarovani

Paket sladkorja \$ 19.50
5 kg prvovrstne sipe

Paket riža \$ 31.50
4.50 kg prvovrstnega riža

Paket sladkorja in kave \$ 44.—
2.50 kg prvovrstne surove kave
2 kg sipe

Paket moke \$ 28.50
5 kg prvovrstne bele moke

Paket čokolade \$ 59.50
2.3 kg Foundant čokolade
(300 tablic)

Paket ovsenih kosmičev \$ 19.50
5 kg prvovrstnih ovsenih kosmičev

Paket nogavic \$ 23.50
1 par Nylon nogavic

Ideal paket \$ 61.50
4.4 kg
1 doza masla, 500 gr
2 dozi corned beefa a 450 gr
500 gr surove kave
1 doza kondenziranega mleka,
450 gr
500 gr čebeljnega medu
1 kg sladkorja
100 gr čokolade

Maksimal paket \$ 61.50
4.5 kg
1 doza svinjske masti, 450 gr
1 doza margarine, 900 gr
1.5 kg riža
1 doza Bonillon kock,
30 kosov
1 doza mleka v prahu,
500 gr
500 gr prvovrstnega kakao
200 gr čokolade

Paket mleka \$ 59.50
4.4 kg
2 dozi polnomastnega mleka
v prahu a 500 gr.
2 dozi sladkanega kondenziranega mleka
4 doze nesladkanega kondenziranega mleka a 450 gr

Paket mesa in masti \$ 44.—
4 doze prvovrstnega
corned beefa a 425 gr
1 doza svinjske masti, 900 gr

NAJBOLJE ORGANIZIRANA SLUŽBA ZA POŠILJANJE PAKETOV

URADUJE:

Vsak dan od 9. — 12. dopoldne in od 13. — 19. ure popoldne;
ob sobotah od 9. — 13. ure

POSEBNO UGODNE PONUDBE ZA BOŽIČ

EUROPLATA I \$ 135.—	EUROPLATA II \$ 130.—
5 kg najboljšje surove kave	4 kg prvovrstne surove kave
5 kg sladkorja	4 kg sladkorja
4.5 kg prvovrstnega riža	500 gr čokolade za kuhanje
	500 gr čistega kakao
	200 gr zmletega popra
	100 gr Ceylon čaja
EUROPLATA III \$ 76.—	EUROPLATA V \$ 76.—
900 gr surove kave	500 gr mlečnih karamel
500 gr čokolade	450 gr mlečne čokolade
450 gr bonbonov	450 gr kakao
400 gr čistega medu	412 gr kondenziranega mleka
224 gr čaja	450 gr riža
672 gr popra	112 gr Ceylon čaja
EUROPLATA IV \$ 76.—	225 gr bonbonov
2 kg surove kave	450 gr sladkorja
2 kg riža	
450 gr popra	

Danski paket \$ 59.50
4.8 kg
2 kg prekajene slanine
1 doza svinjske masti
1 doza margarine, 800 gr
1 doza prvovrstnega govejega mesa, ½ kg

Paket kave in popra \$ 68.50
1.800 gr surove kave
1.500 gr popra

Paket olja in masti \$ 76.65
3.7 kg
pločevinasta posoda čistega olivnega olja, 1 kg
1 doza prvovrstne jedilne maščobe, 1 kg
1 doza prvovrstne margarine, 900 gr
1 doza prvovrstne svinjske masti, 500 gr

Naši zastopniki:

BELGRANO:

Hada, Mendoza 2020, T. E. 73-6143

QUILMES:

"Los Dominicanos", Rivadavia 150, T. E. 203-0738

ROSARIO:

Arturo C. F. Geldermann, Pte. Roca 39, Dep. 10

CORDOBA:

Sres. Pepra, Rivadavia 702

Paket mila \$ 49.50
5 kg brutto
8 kosov pralnega mila a 430 gr
2 kosa toaletnega mila a 100 gr
1 kos prvovrstnega mila za britje, 50 gr
4 paketi pralnega praška a 250 gr

Paketi naravnost iz Buenos Airesa

EUROPLATA

paket olja in masti \$ 52.—

2 dozi svinjske masti, 1.680 gr
1 pločevinasta posoda prvovrstnega namiznega olja, 1.500 gr
1 doza šunke, 326 gr
1 doza mesa

EUROPLATA

družinski paket \$ 52.—

2 dozi mlečne mezge (dulce de leche), 1.000 gr
1 doza polnomastnega sira, 1.000 gr
2 dozi konzerviranega mesa, 680 gr
2 dozi čistega medu, 1.000 gr

EUROPLATA

paket mesa in masti \$ 52.—

3 doze corned beefa, 120 gr
2 dozi svinjske masti, 1.680 gr
1 paket prekajene slanine, 1.000 gr

Na vse male pakete doklada \$ 7.50 za poštnino in zavarovalnino (izvzeti paketi "Posebno ugodne ponudbe za Božič" in paketi nogavic)

Razen tega pošiljamo pakete po izbiri.

Prezemamo odpošiljanje tudi paketov s perilom.

Zahtevajte pojasnila o obstoječih predpisih in pogojih.

Dajemo nasvete v vseh vprašanih podpiranja svojcev.